БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 154 (6589)
АВГУСТЫН 5
СРЕДА
1953 он

Сэв 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Партиин хүтэлбэри коллегиальна байха ёһотой

Советскэ Союзай Коммунистическэ партн коммунизм байгуулхын түлөө советскэ арадай тэмсэлдэ агууехэ залан ударидахы ба хүтэлбэрилхы хүсэн мүн болоно. Ажалшадай эрхэ сүлөөгэй ба зол жаргалай түлөө, социализмын түлөө героическаар тэмсэжэ, парти болбол арад зондо хизаарлашагүйгөөр дурлагдадаг ба этигэгдэдэг болоо.

Мүнөө советскэ арад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр КПСС-эй XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэн, социалистическэ экономико ба культурые хүгжөөлгэдэ шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана.

Нэгэн һанал бодолтойгоор ябуулга хэдэг, нэгэн журамтай, элдэб политическэ тогтууригүй, журамгүй ябадалда эбсэшэгүйгөөр хандадаг бата нэгэдэлтэй, дайшалхы коллектив байһан тула даа манай парти өөрынгөө урда табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар шиидхэнэ.

Хүтэлбэридэ коллективнэ байха гээшэ манай партиин хүтэлбэрилгын эгээн дээдэ принцип болоно. Ганса нэгэн нюурнуудта шүтэн һүгэдэхэ ябадал партиин ба тэрэнэй хүтэлбэрилхы центрын үүргые доошолуулха, партийна олониитын ба үргэн олон ажалшадай творческо үүсхэлые доошолуулха байна.

Имагтал марксистско-ленинскэ теориин научна үндэһэ һуурида түшэглэдэг Центральна Комитедэй имагтал коллективнэ политическэ дүй дүршэлынь, коллективнэ сэсэн ухаан бодолынь парти болон ороноо, партиин зэргэнүүдэй бата нэгэдэл ба нигта жагсаалые, манай орон дотор коммунизм амжалтатайгаар байгуулгые хангадаг юм.

Зорилго юуб гэхэдэ, партийна бүхы органуудта коллективнэ хүтэлбэриин принципүүдые наринаар сахиха ёһотой, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Уставай эрилтэнүүдые эбдэдэг баримтануудые зайсуулха хэрэгтэй.

Зарим партийна комитедүүдэй зүгһөө коллективнэ хүтэлбэриин принципүүдые бүдүүлигээр эбдэдэг, пленумүүдые, партийна активай суглаануудые, партийна комитедэй бюрогой заседанинуудые үсөөнөөр үнгэргэдэг олон тоото баримтанууд манай областной партийна организацида бии байһаар гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэрэшэлэн республикын хэдэн олон промышленна предприятинууд, колхозууд болон МТС-үүдэй партийна организацинуудта партийна суглаанууд, партийна эхин организацинуудай бюрогой заседанинууд хаһа саг соогоо үнгэргэдэггүй байһаниинь элирүүлэгдээ. Шухала принципиальна асуудалнуудые хүтэлбэрилэгшэдэй гансаараа шиидхэдэг ушар нэгэтэ бэшэ үзэгдэдэг байна.

КПСС-эй ЦК-гэй июльска Пленумэй дүнгүүдээр һаяхан болоһон партиин обкомой, горкомууд, райкомуудай болон айкомуудай пленумүүд ба РСДРП-гэй II съездын нээгдэһэн үдэрһөө хойшо табин жэлэй ойн гүйсэһэндэ зорюулагдаһан партийна активай суглаануд дээрэ партийна комитедүүдэй пленумүүдые хаһа саг соонь үнгэргэхэ тухай, партийна органуудай һунгагдадаг ба өөрынгөө партийна организацинуудай үмэнэ хирэ хирэ болоод тоосодог байха, партийна органуудай ажал-ябуулгые партийна олониитын зүгһөө бодотоор хинаха ябадал хангаха тухай КПСС-эй Уставай эрилтэнүүдые партиин зарим айкомуудай дүүргэдэггүй байһаниинь элирээ.

Партийна демократиие, тусхайлбал хүтэлбэрилгын коллективнэ метсдые эбдэһэн баримтанууд, жэшээлхэдэ, Хэжэнгын аймагай партийна организацида гарадаг байгаа. Тэндэ партийна комитедэй плёнумүүдые зарлаха ба үнгэргэхэ болзорнууд сахигдадаггүй байһан юм. КПСС-эй уставай 52 параграф хадаа городской ба районно комитедэй пленумүүдые һарадаа нэгэнһээ үсөөн бэшээр үнгэргэхые эринэ. Гэхэ зуура, энэ эрилтые партиин Хэжэнгын айком сахидаггүй байгаа. Энээниие юун гэршэлнэб гэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлэй декабрьда, энэ жэлэй март ба май һарануудта пленумүүд оройдоошье үнгэргэгдөөгүй байха юм. Мүн лэ иимэ баримтанууд Кяхтын, Закаменай ба бусад зарим аймагуудай партийна организацинуудта үзэгдэнэ.

Зарим партийна комитедүүдэй хүтэлбэрилэгшэд принципиальна шухала асуудалнуудые гансааран шиидхэдэг, партийна комитедэй ба бюрогой гэшүүдэй һанамжануудта анхаралаа хандуулдаггүй байна. Иимэ баримтанууд партиин Баргажанай айкомой секретарь нүхэр Борисовай зүгһөө гарадаг байгаа. Тэрэ хадаа хэнтэйшье зүбшэнгүйгөөр колхозно кадрнуудые һэлгүүлдэг байһан юм.

Партийна активай суглаануудые хаһа саг соонь үнгэргэлгэ олониитэ коммунистнуудай творческо эдэбхиие дээшэлүүлхэ хэрэгтэ онсо шухала удхашанартай. Гэбэшье, энэ талаар манайда горьтой дутуунууд бии байһаар. Партиин зарим айкомууд партийна активай суглаануудай удхашанарые тооногүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Закаменай, Зэдын, Кударын аймагуудай партийна организацинуудта долоон һарын турша соо партийна активай суглаануудай оройдоол 2—2 дахин үнгэргэгдэһые гансахан лэ энээгээр тайлбарилжа болохо байна. Тиихэтэй хамта, партиин райкомууд ба айкомуудай партийна активай суглаануудта бэлэдхэл хэлгэдэ зохихо анхарал хандуулдаггүй дээрэһээ суглаанда хабаадагшад эдэбхи багатай байдаг гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Иимэ байдалые саашадаа тэсэжэ болохогүй.

Республикын хэдэн олон предприятинуудай, колхозуудай болон МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудта партийна суглаануудай, бюрогой заседанинуудай хаһа саг ссогоо үнгэргэгдэдэггүй байһан тухай олон тоото баримтануудые дурсажа болохо байна. Энэ дутамаг ябадалые эрид шууд зайсуулха шухала.

Областной партийна организацида партийна эмхидхэлэй хүдэлмэриин һулаар табигдаһые, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгын багаар хүгжөөгдэдэг байһые эдэ бүхы дутуунууд гэршэлнэ.

Зорилго юуб гэхэдэ, партиин Уставаар хараалагдаһан партийна демократиие наринаар сахиха, хүтэлбэриин коллективнэ принципые шууд шангаар бэелүүлхэ хэрэгтэй. Партийна комитет хадаа коллективнэ хүтэлбэриин орган мүн гэжэ партийна хүдэлмэрилэгшэ бүхэн ойлгохо зэргэтэй. Шиидхэбэринүүдые гаргалгада комитедэй бүхы гэшүүд хабаадаха зэргэтэй, тиигээгүй һаа коллективнэ хүтэлбэри бэелүүлэгдэхэгүй байна.

Бүхы партийна организацинуудта партийна комитедэй пленумүүдые, бюрогой заседанинуудые, партийна эхин организацинуудай суглаануудые хаһа саг соонь үнгэргэдэг болохо хэрэгтэй. Шухала шухала асуудалнуудые партийна комитедүүдэй хүтэлбэрилэгшэд өөһэдөө бэшэ, харин коллективнээр шиидхэхэ ёһотой.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгые зоримгойгоор дэлгэрүүлгэ партидоторой хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха шухала условинуудай нэгэн болоно. Тиимэһээ партийна комитедүүд хадаа энэ хэрэгые толгойлхо, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгые хабшаха гэһэн али бүхы һэдэлгэнүүдтэй, манай зэргэдэхи элдэб зохихогүй ябадалнуудтай шууд шангаар тэмсэхэ ёһотой. Энэ хадаа ажахын ба культурна байгуулалтын асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ дүхэм нүхэсэл мүн болоно.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоз Эхэ орондоо хахад миллион пүүд орооһо тушааба

ПЛАТНИРОВСКАЯ (Краснодарска хизаар), июлиин 21. (ТАСС). Кореновскэ районой Кировэй нэрэмжэтэ колхоз ехэ илалта туйлаба. Өөрынгөө түрүүшын уялгые энэ колхоз болзорһоонь урид дүүргэжэ, Эхэ орондоо 500 мянган пүүд орооһо тушааба.

Хүдэлмэриин 10 үдэрэй турша соо таряа тушаалга дүүргэгдээ. Зарим үдэрнүүдтэ колхоз тушаалгын пунктда 70—80 мянган пүүд орооһо эльгээжэ байгаа.

Үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие эрид түргэдхэхэ

Республикын аймагуудта үбһэ хуряалгын ябаса тухай

1953 оной августын 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Һурилэлгэ	Сабшалга	Силос даралга
Кабанскын	42,8	64,2	26,8
Тарбагатайн	38,9	67,1	11,7
Прибайкальска	38,5	54,9	24,6
Байкало-Кударын	38,3	63,3	15,6
Баргажанай	34,3	45,1	7,1
Мухаршэбэрэй	30,1	57,8	14,2
Хойто-Байгалай	30,0	5,0	—
Кударын	27,3	53,4	16,9
Курумканай	21,9	40,4	7,5
Заиграйн	21,5	44,1	7,7
Иволгын	21,3	56,3	24,1
Түнхэнэй	19,5	41,9	41,2
Бичурын	19,1	47,8	5,4
Кяхтын	16,7	44,2	15,3
Сэлэнгын	16,6	40,3	3,5
Закаменай	12,8	41,9	41,3
Хэжэнгын	12,4	44,0	12,3
Хориин	12,1	37,1	6,5
Яруунын	11,7	38,0	4,9
Ториин	8,4	33,6	36,8
Зэдын	7,3	29,7	21,1
Ахын	2,6	7,5	22,4

Малшад үбһэ хуряалга дээрэ

Иволгын аймагай Каленовско сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермын малшад малайнгаа зунай адуулгые һайнаар эмхидхэжэ, үнеэдэй һү үгэлгые нилээд дээшэлүүлжэ шадаа. Нүхэр Шунковой хүтэлбэрилдэг энэ фермэ үнгэрэгшэ 6 һарын турша соо үнеэн бүриһөө 597 литр һү һаагаа. Һаалишад М. Казанцева, И. Крибоконова, П. Казанцева, Головина гэгшэд өөһэдынгөө дааһан үнеэн бүриһөө 650—760 литр һү һааһан байха юм.

Энэ фермын һаалишад тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаха гэжэ шиидэһэн байгаа. Тэдэнэр мүнөө 100 тонно силос дараад, үбһэ хуряалгада үдэрөөр ябажа, нормоёо 120 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Б. Сотнич.

Залуушуулай тракторна бригада

Комсомолец Георгий Андреевич Воробьевой хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай тракторна бригада Яруунын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг. Тус бригада Эгэтын МТС-эй тракторна бригадануудай дунда хоёрдохи жэлээ түрүү һуури эзэлжэ, МТС-эй дирекциин ба партийна организациин дамжуулгын Улаан туг бүхөөр барижа ябана.

Үбһэ хуряалгын эхилһэнһээ хойшо комсомольско-залуушуулай бригада МТС соогоо түрүүлһэн зандаа. Энэ бригадынхид 1200 гектар үбһэ сабшаха түсэбтэй байгаа һаа, июлиин 23 болотор гэхэ гү, хүдэлмэриин 10 үдэр соо 530 гектар сабшажа, түсэбөө 45 процент дүүргэһэн, 420 га үбһэ тармаһан, 380 га дээрэ үбһэ бааллаһан, хамта дээрэ 410 гектарай үбһэ колхоздо һайн шанартайгаар тушааһан байна. Тус бригадынхид үбһэеэ доогуур сабшадаг, тармаха ба бааллахадаа гээлтэдэ оруулдаггүй юм.

Нүхэр Воробьевой өөрынь хүтэлбэрилдэг тракторна агрегат үдэр бүри 50—55 гектар үбһэ һайн шанартайгаар сабшажа, үйлэдбэриингөө даалгабариие ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Тракторна агрегадта 6 машинистнууд ороно. Тэдэнэй 4-ниинь комсомолецууд юм. Машинистнууд Александр Воробьев, Владик Виноградов, Виктор Куликов болон бусад һайнаар хүдэлмэрилнэ. Агрегадай ахалагша машинист, дүршэлтэй тракторист Александр Байбородин залуу машинистнуудые шадамараар хүтэлбэрилжэ, тэдэнэй үндэр бүтээсэтэйгээр, һайн шанартайгаар хүдэлмэрилхэ ябадал туйлана.

Нүхэр Воробьевой бригадада агитационно-ниитын хүдэлмэри муу бэшээр ябуулагдана. Агитаторнууд Н. Савенко, И. Телерин ба бусад механизаторнуудай дунда ехэ хүдэлмэри ябуулна. Показателиин доска түхеэрэгдэжэ, хүдэлмэришэдэй үдэр бүри хэһэн ажалай дүнгүүд бэшэгдэнэ. «Дайшалхы хуудаһанууд» саг үргэлжэ гаргагдадаг, газетэ уншалга, хөөрэлдөөн үнгэргэгдэдэг байна. Трактористнууд ба машинистнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөнэй договорнууд баталагданхай. Энэ бригада Эгэтын сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг тракторна бригадатай мүрысэнэ.

Комсомолец нүхэр Воробьевой хүтэлбэрилдэг тракторна бригадынхид жэлэй эсэс хүрэтэр тракторна хүдэлмэриингөө түсэбые бүри ехээр үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, оролдосотойгоор ажаллажа байна.

В. Маханчеев.

Эмхитэй хүдэлмэри

Байкало-Кударын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозойхид энэ жэлдэ ниитынгээ малда элбэг хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ гэжэ шиидээд, мүнөө үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие эмхитэй һайнаар ябуулжа байна. Энэ колхоз июниин һүүл багаар үбһэндөө шиидэжэ ороһон байгаа. Мүнөө 5500 центнер үбһэн һайн шанартайгаар хуряагдажа сомогдоо. Нуга газарнуудай болон Сэлэнгэ мүрэнэй аралнуудай сабшалангууд дээрэ мүнөө тэжээл бэлэдхэлэй хоёр, мүн малшадай хоёр бригада хүдэлмэрилнэ. Эдэнэй дунда нүхэр Камендановай хүтэлбэрилдэг тэжээл бэлэдхэлэй бригадынхид илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Энэ бригадын гар хажууршад С. Тыпхеев, А. Загинаева, үбһэ һүрилэгшэд Б. Балданов, Н. Булдаев гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабариие хододоо 110—130 процент дүүргэнэ. Энэ колхоздо аймагай центрын хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Жэшээлхэдэ, аймагай финансова таһагай коллектив эндэ нэгэ үдэр соо воскресниггэ гараха зуураа 100 гаран центнер үбһэ тармаад, сомоһон байна. Энэ үдэр Шергин, Нечаев, Попова болон бусад олон хүнүүд һайнаар ажаллаа.

А. Дарханов.

Хоридо хубилалта болоогүй

Хориин аймагай колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай манай газетын июлиин 19-нэй номерто толилогдоһон тогтоол соогоо БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол тус аймагта тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ тэмдэглээд, гээгдэлээ дары сагаа усадхахыень аймгүйсэдкомые, тэрэнэй хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениие, колхозууд болон МТС-үүдые уялгалһан байгаа.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо хахад һара үнгэрбэ. Теэд эндэхи колхозууд ба МТС-үүдэй тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ тохёолдоһон дутагдалнууд мүнөө хүрэтэрөө усадхагдаагүй, ямаршье хубилалта болоодүй байһаар. МТС-үүдэй хүдэлмэриие абажа харабал иимэ байна. Ленинэй, Молотовой, Ждановай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай сабшалан дээрэ гараһан Хориин МТС-эй тракторна агрегадууд бүтээсэ багатайгаар ажаллана. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ тус МТС-эй № 2, № 3 тракторна бригаданууд (бригадирнуудынь Эрдынеев, Гомбоев) июлиин 7—8-һаа эхилжэ үбһэ хуряалгада гараһан аад, июлиин 25-най байдалаар оройдоо 460 га үбһэ сабшаһан байна. Теэд Хориин МТС договорой ёһоор харьяата колхозуудтаа 2300 га үбһэ сабшаад, тармажа үгэхэ зэргэтэй байгаа. Мүн түсэбэй ёһоор 700 тонно силос даража үгэхэ аад, нэгэшье тонно силос дараагүй, тэрэшэлэн Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 1400 га сабшахын орондо 318 га, Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо 700 га сабшахын орондо арай гэжэ 156 га сабшаһан байна.

Тиихэдэ Хориин сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ хүдэлмэрилдэг нүхэр Лужниковай тракторна бригада түсэбэй ёһоор 450 га сабшахын орондо һүүлэй мэдээгээр арай гэжэ 80 га сабшаад, нэгэшье га тармаагүй. Тэрэнэй зэсэтэ сабшаһан үбһэниинь гутажа хэбтэнэ. Карл Марксын, Маленковой нэрэмжэтэ, «Путь-Сталина», «Красный партизан» колхозуудта МТС-эй хүсөөр мүнөө хүрэтэрөө нэгэшье тонно силос дарагдаагүй. Июлиин 25-най байдалаар Хориин МТС үбһэ сабшаха даабаряа арай гэжэ 22 процент дүүргэһэн ба 76 тонно силос дараһан байна. Энээнэй нэгэ шалтагааниинь юуб гэхэдэ, трактор машинанууд ходо эбдэржэ һаатана. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо нүхэр Лужниковай хүтэлбэрилдэг тракторна агрегат 18 үдэр соо арай гэжэ 80 га сабшаһан байха юм.

МТС-эй участково механик нүхэр Борисов үбһэ хуряалгын эхилһээр колхозуудаар тон үсөөн ябаһан ба тэдээндэ туһаламжа багаар үзүүлһэн байна. Тиимэһээ зарим трактористнуудай шадабари багатай дээрэһээ трактор, машинануудынь хэдэн хоногто задархай хэбтэжэ, ехэ сагаа гээдэг юм.

Мүнөө силос даралгые дүүргэхээр болоһон аад, энэ хүдэлмэри тус МТС-эй харьяата колхозуудта үшөө эхилэгдээгүй байһаар. Энэ МТС силосорезкэнүүдээ һая болотор колхозуудтаа тараажа үгөөгүй, усадьбадаа хэбтүүлжэ байгаа.

Мүн Үдын МТС-эй харьяата колхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Үдын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Очиров, партийна организациин секретарь нүхэр Шойбонов) тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриие эмхигүйгөөр эхилһэн байна. Үбһэ хуряалгада ороһоор үнинэйшье һаа, тус колхоз мүнөө хүрэтэрөө тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ бүхы колхознигуудаа элсүүлжэ шадаагүй байһаар. Жэшээлхэдэ, колхозой шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Шимешиков айл зайжа, архи ууже ябадаг ажалтай болошонхой. Гадна, колхозой адуушан Ч. Будыцыренов, М. Дашеев гэгшэд һайн ургасатай «Хан-Жаргалан» гэжэ 25—30 га сабшалан дээрэ адуугаа табижа, нэгэшье бухал үбһэ абаха аргагүй болгобо.

Тус колхозой сабшалан дээрэ хүдэлмэрилдэг Үдын МТС-эй нүхэр Цыбеновэй хүтэлбэрилдэг № 6 тракторна бригадын трактористка Роза Шанурова июлиин 12-һоо 20 болотор 8 үдэр соо хамта 160 га сабшахын орондо арай гэжэ 7—8 га сабшаһан байна. Энэ агрегат яахадаа иимэ бага юумэ хэнэб гэжэ тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Очировһаа асуухада, иигэжэ хөөрэнэ: «Хээрэ хэбтэһэн косилкануудые керосинаар угаагаад лэ ябуулһаниинь мүнөө болоходо хара тодхор болоод байна даа, үбһэншье абтахаяа болёо». Теэд үнэхөөрөөшье тэдэ машинануудынь заһабари муутай байжа, мүртэй юумэ хэнгүй, ехэнхи сагаа эбдэрхэй хэбтэдэг байна. Тэрэшэлэн Үдын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, Курбын сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай сабшалан дээрэ хүдэлмэрилдэг тракторна агрегадууд хэлэшэгүй муугаар хүдэлмэрилнэ.

Үдын МТС үбһэ сабшаха түсэбөө миил 13 процент дүүргэбэ. Тиихэдэ Сталинай, Калининай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта МТС-эй хүсөөр нэгэшье тонно силос дарагдаагүй байна.

Эдэ бүхы дутуу дунданууд юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, дурсагдагша МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Балдаев, Кравченко гэгшэд МТС колхоз хоёрой хоорондо баталагдаһан договорые дүүргэхын түлөө оролдолго гаргадаггүй, трактор, машинануудые колхозуудта гаргаад лэ һанаагаа амаршапан байна.

Хориин МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Аюшин, партийна организациин секретарь нүхэр Сороковиков, Үдын МТС-эй партийна организациин секретарь нүхэр Мишенин гэгшэд механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулна. Тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдээгүй шахуу.

П. Содбоев.

Улан-Удэ станциин вагонно депогой кузнечнэ цехын түмэршэ дархан Григорий Александрович Васенин үдэр бүри 2,5 нормо дүүргэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. А. Васенин.
А. Мантаевай фото.

В. Колесовой методээр ажаллана

Улан-Удэ станциин депогой коллектив социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ажалдаа шэнэ методүүдые нэбтэрүүлэн, эрхим амжалтануудые туйлана.

Механическа цех депогой шухала цехүүдэй нэгэниинь юм. Паровозуудай эбдэрһэн, элэһэн детальнуудые саг соонь шэнэдхэн заһажа, паровозой заһабарилгада байха сагые бага болгохо гэжэ цехын бүхы коллектив эрмэлзэнэ.

Мүнөө тус цехын токарьнууд токарь-новатор Василий Колесовой түрүү методые хэрэглэһэнэй ашаар халаанайнгаа нормые 2—3 дахин үлүүлэн дүүргэнэ. Нүхэр Колесовой метод деталиие богонихон болзор соо бэлэн болгохо, ажалай бүтээсые 2—3 дахин дээшэлүүлхэ арга олгоно.

Шэнэ метод бэдэрэн олжо, ажалдаа нэбтэрүүлхэ гэжэ эрмэлзэдэг мэргэжэл ехэтэй токарь нүхэр Выборов энэ түрүү методые ажал дээрээ хэрэглэхэ зуураа, өөрөө рационализаторска шэнэ дурадхал оруулаа һэн. Тэрэ хадаа токарна станогой эрьелдэсые олодхохо дурадхал оруулаа.

Уданшьегүй токарьнууд Выборовэй дурадхалые шадамараар хэрэглэһэн байна. Тэрэ гэһээр тус цехын токарьнуудай ажалай бүтээсэ бүри дээшэлүүлэгдээ. Хэрбээ урдань паровозой золотниково штогые 6 час соо хэжэ дүүргэдэг байгаа һаа, мүнөө шэнэ методэй ашаар энэ деталиие 1,5 час соо хэжэ дүүргэдэг болоо. Золотниково сахаригуудай нэгэ комплектые 3 час соо үйлэдбэрилдэг байгаа һаа, мүнөө 1 час 20 минута соо үйлэдбэрилдэг болоо. Урдань 35 минута соо хэгдэжэ байһан дышловэ втулканууд мүнөө 8—9 минута соо эрхим шанартайгаар хэгдэнэ. Мүн бэшэшье детальнууд богонихон саг соо хэгдэдэг болонхой.

Нүхэр Коноваленкын хүтэлбэрилдыг бригадын токарьнууд энэ методые шадамараар нэбтэрүүлнэ. Нүхэр Коноваленко өөрөө токарна хэрэгые һайнаар мэдэдэг тула бригада соогоо ажалай журам ба ажалай эмхидхэлые зүбөөр табижа шадаа. Тэрэ хадаа халаанайнгаа һүүлээр бригадынгаа гэшүүдые суглуулаад, үглөөдэр хэхэ хүдэлмэрииень түсэблэн хубаарилжа үгэдэг, хэн юу хэхэб, ямар детальнуудые үйлэдбэрилхэб гэжэ тодорхойгоор хэлэжэ үгэһэнэй һүүлээр, мүнөөдэр хэн ямараар хүдэлмэрилөөб, нормоёо хэды шэнэзэн дүүргээб гэжэ мэдээсэдэг. Ажалай эмхидхэлэй һайнаар табигдаһан тула тус бригадынхид халаан соогоо станогоо нэгэшье минута миин байлганагүй.

—Халаан соогоо нэгэшье минута гээнгүй хүдэлмэрилхэ гээшэ угаа ехэ удхашанартай,—гэжэ нүхэр Коноваленко хөөрэнэ.

Шэнэ методые ажалдаа шадамар бэрхээр хэрэглэһэнэй ашаар тус цехын коллектив июль һарынгаа түсэбые 159 процент дүүргээ һэн. Мүнөө Верховно Соведэй сессиин урда тээ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, тус цехынхид ажалай үндэр показательнуудые туйлажа байна.

Б. Шатонов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри һайжаруулха

Һүүлэй үедэ республикын партийна эхин организацинуудта КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тоггоолые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдан партийна суглаанууд болоһон байна. Эдэ суглаануудта коммунистнууд ехэ эдэбхитэйгээр хабаадаа.

Суглаанууд дээрэ үгэ хэлэһэн коммунистнууд Коммунистическэ парти ба Советскэ правительстводо хизаарлашагүй үнэн сэхэ байһанаа, партиин зохёоһон политикые бэелүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилхөөр бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлһэн, Пленумэй шиидхэбэринс нэгэн һаналаар һайшааһан байна. Тиихэ зуураа, коммунистнууд партийна, советскэ болон ажахын организацинуудай хүдэлмэриин дутуунуудые хурсаар шүүмжэлһэн байна. Партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудта коммунистнууд онсо анхарал хандуулаа.

— Партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэд манай колхоздо үсөөн ябадаг, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэнь партийна эхин организацида һулаар туһалдаг юм гэжэ, — Закаменай аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин коммунистнууд шүүмжэлһэн байна. Энэ колхозой малшадай дунда агитационно-нитын хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр табигдаһан байха юм. Илангаяа холын фермэ ба бригадануудта агитаторнууд үнинэй ябанагүй, партбюрогой секретарь нүхэр Цыдыпов агитаторнуудта заабари үгэдэггүй, политическэ агитациин формо болон методүүдтэ тэдэнэрые һургадаггүй, хүдэлмэриинень хинадаггүй байна.

Партийна суглаануудай бэлэдхэлдэ партийна бюро анхарал багаар табидаг. Суглаа бэлэдхэлгэдэ коммунистнуудые хабаадуулдаггүй, тэрээн дээрэ ямар асуудалнуудай хэлсэгдэхэ байһан тухай эртээнһээ соносходоггүй. Энэ ушарһаа дулдыдан суглаанууд дээрэнь шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ багаар болодог.

Партийна суглаанууд дээрэнь парторганизациин ба колхозой ажабайдалай, ажал хүдэлмэриин шухала асуудалнууд үсөөнөөр зүбшэн хэлсэгдэнэ. Артельнэ ажахыгаа хүгжөөхэ перспективнэ асуудалнуудта, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дуршэл нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ партийна организаци анхарал оройдоошье табинагүй.

Итанцын леспромхозой партийна организациин хүдэлмэридэ мүн олон дутуунууд элирүүлэгдээ. Партийна организаци хадаа дирекциингээ ажахын ябуулгые хинаха эрхээ хэрэглэдэггүй байха юм. Леспромхозой директор нүхэр Вежновец өөрынгөө хүдэлмэридэ нилээд олон алдуу дутуунуудые гаргадаг, хүдэлмэришэдтэ шэрүүнээр хандадаг, өөр тухайгаа шүүмжэлэлые тэсэдэггүй, леспромхозой хүдэлмэри һайжаруулха тухай коммунистнуудай оруулһан дурадхалнуудые, шүүмжэлхы ажаглалтануудые тоодоггүй. Модошодой дунда агитационно хүдэлмэри һайжаруулха, тэдэнине культурно-ажаһуудалай талаар хангаха асуудалнуудта анхарал табигданагүй.

Улан-Удын Горсоведэй партийна организациин хүдэлмэридэ горьтой дутуунууд бии. Тэндэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Тиихэдэ Горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ коммунист нүхэр Гурьянов хүтэлбэридөө алдуунуудые гаргадаг. Тэрэ хадаа городой ажахын ба культурна байгуулалтын зарим шухала асуудалнуудые коллегиальнаар шиидхэхын орондо, гансаараа шиидхэхэ гэжэ оролдодог.

Бусадшье предприяти, колхоз болон МТС-үүдэй олон партийна организацинуудта партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэри доодо хэмжээндэ байһаар. Коллективнээр хүтэлбэрилхэ принцип эбдэгдэнэ, партийна суглаануудые зарлаха болзорнууд сахигданагүй. Жэшээлхэдэ, Бичурын аймагай «Коммунизм», «Ленинский путь», Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудай, Бага-Куналейн МТС-эй партийна организацинуудта һара, хоёр һара боложо партийна суглаанууд үнгэрэгдэнэ. Паровозовагонно заводой болон бусад зарим предприятинуудай партийна организацинууд 3—4 һара боложо суглаа хэдэг.

Эдэ бүгэдэһөө уламжалан коммунистнуудай эдэбхи доошолно, партийна бюро, тэрэнэй секретарьнууд олониитэ коммунистнуудай хиналтаһаа гаршана.

КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэринүүд бүхы хүдэлмэреэ һайжаруулхыень партийна организацинуудые уялгална. Тиимэһээ шүүмжэлэл, илангаяа доороһоо гараһан шүүмжэлэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, КПСС-эй Уставые наринаар сахиха шухала. Энэ хадаа бүхы партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэри һайжаруулха шухала нүхэсэл болоно.

А. Яськов.

Пропагандистнуудай курса

ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обкомой дэргэдэ ВЛКСМ-эй айкомуудай, горкомуудай пропагандистнуудай һарын курса һаяхан нээгдэбэ.

Энэ курсада республикын хүдөө нютагуудһаа 60 гаран, городуудһаа 26 штатнабэшэ пропагандистнууд һуралсана. Хэдэн темээр КПСС-эй обкомой лекторнүүд лекци уншаа.

Мүнөө курсада ябагшад һуралсалайнгаа программые шудалжа үргэлжэлһөөр.

С. Тобдоев.

Манай республикын аяар холын хойто зүгтэ Хойто-Байгалай аймагай «II пятилетка» гэжэ эвенкийскэ колхоз оршоно. Энэ колхозой гэшүүд агнуури, загаһа барилга ба оро үсхэбэрилгэ эрхилхэһээ гадна таряа, огород тарина. 3 гектар шахуу газар дээрэ үгэрсэ, помидор, хартаабха, һонгино, морковь гэхэ мэтын овощной культурануудые тарина. Эндэһээ абаһан ургасаһаа колхоз аймагай центр—Нижне-Ангарск абаашажа худалдадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой түрүүлэгшэ К. Устьянцев ба огородница эвенка-комсомолка Ольга Аеульева үгэрсын рассадатай парнигуудые хаража байна.

О. Березновой фото.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГТА

ҺУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ЖЭЛДЭ БЭЛЭДХЭЛ

Аймагай һургуулинууд һуралсалай шэнэ жэлдэ эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байна. Жэшээлхэдэ, Батуринска сомоной Молчановска, Нестеревскэ, Гурулевскэ эхин һургуулинууд богонихон болзорой хугасаа соо һургуулиингаа ба багшанарай байха байрануудые заһабарилха хүдэлмэрине дүүргээд, түхэреэн жэлдэ хүрэхэ түлеэгээ зөөжэ, хашаандаа оруулһан байха юм.

Арадай гэгээрэлэй эмхи зургаануудай урда партиин XIX съездын табиһан зорилгонуудые гүйсэд бэелүүлхэ зорилгоор һургуулиин наһанай хүүгэдэй тоо бүридхэлгэ аймаг дотор хаа хаанагүй хэгдэжэ байна. Багшанар ба сомоной Совет. дэй хүдэлмэрилэгшэд энэ шухала хэмжээ-ябуулгые эрхилхэ зуураа, һуралсалай шэнэ жэлдэ 7 ба 15 наһатай хүүгэдые баранииинь һуралсалда хабаадуулха гэһэн зорилго урдаа табина.

ШЭНЭ МАГАЗИН НЭЭГДЭБЭ

Һаяхан Турунтаево тосхондо промышленна эд бараанай магазин шэнээр нээгдэбэ. Тус магазинда оёдомол хубсаһан, гутал, трикотажна зүйл, хүүгэдэй дэгэл, гутал гэхэ мэтэ элбэг бии.

Магазиние даагша нүхэр Колмакова түрүүшын арбан хоногой туршада хэдэн арбаад мянган түхэригэй эд бараа аймагайнгаа ажалшадта худалдаһан байна.

ЕХЭ ОЛЗО

Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозой малшад ниитынгээ малые олошоруулхын ба тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые улам дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, эрхим амжалтануудые түйлаба. Һүүлэй мэдээгэй ёһоор энэ колхоз мал үсхэбэрилхэ 1953 оноойнгоо даалгабарние бүхы түрэлэй малаар сүм дүүргээ. Хони ба ямаа үсхэбэрилгөөр даалгабаряа 130 процент, гахайгаар—140 процент дүүргэһэн байна. Колхозой гахайшад энэ жэлэй үнгэрһэн 6 һарын турша соо гахайнгаа тоо толгойе 2,5 дахин олошоруулжа, 100 гаран толгой поршоонхо худалдаад, колхоздоо 15 мянган түхэригэй олзо доход оруулба.

ТҮРҮҮ АРТЕЛЬ

Прибайкальска аймагта байгаа Бурлесхимсоюзай системын промышленна предприятинуудай дунда «Лесохимик» гэжэ промартелиинхид түрүү зэргэдэ ябана. Энэ артель валовой продукци гаргалгаар хахад жэлэйнгээ даалгабари 54 процент, хоёрдохи кварталайнгаа даалгабари 123 процент дүүргээд, түсэбһөө гадуур 50 мянган түхэригэй продукци гүрэндөө үгэбэ.

ТАКСИ ЯБАДАГ БОЛОБО

Республикын автотранспортна управлени Татаурова станци ба Прибайкальска аймаг хоёрой хоорондо ябажа байха тусгаар ашаанай машина табиба.

Энэ такси Острог—Кома—Турунтаево—Халзаново — Карымск—Зырянск—Ангар—Ельцова— Батурино — Нестерово гэһэн маршрудаар ябаха юм.

Г.. Ильин.

Шухала хэрэг мартана

(Сэлэнгын колхозууд малай байра барилгые удааруулна)

Малажалайнгаа талаар Сэлэнгын аймаг республика соогоо томохон аймагуудай нэгэн мүн гэжэ мэдээжэ. Ниитын малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ тэдэние үбһэ тэжээлээр хүсэд хүрэхөөр хангахаһаа гадна, мүн һаруул сэбэр, уужам дулаан байраар хангаха гээшэ ехэхэн удхашанартай. Гэхэ зуура, энэ шухала асуудалда аймагай колхозууд зохихо анхарал хандуулнагүй. Энэ жэлдэ үбһэ хуряалгын эхилхын урда тээ малай байрануудые барилгын стахановска һара аймаг дотор соносхогдоһон байгаа. Теэд энэ һара соо малай байрануудые барилга һанаһанда хүрэхөөр ябуулагдаагүй. Иимэ байдалай тохёолдоод байхада аймсоведэй гүйсэдком ба партиин айкомой бюро барилгын һарын дүнгүүдые зүбшэн хэлсэнгүй орхижорхёо.

Мүнөө малай байрануудые барилга аймагай бүхы колхозуудта орхигдошоо шахуу. Жэшээ болгон Сталинай нэрэмжэтэ колхозые абажа харая. Энэ колхозой хэдэн мянган мал дулаан байраар хангагдаагүй байһаар. Гүрэнэй түсэбэй ёһоор тус колхоздо 6 шэнэ байра баригдаха ёһотой юм. Теэд эдэ байрануудые барилга мүнөө хүрэтэр ёһотойгоор эмхидхэгдээгүй байһаар. Барилгын һарын үедэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Сонголов харюусалгаһаа айжа, барилгын бригада байгуулһан хэбэртэйгээр аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлениидэ мэдээсэл хүргэһэн байгаа. Теэд тэрэ бригада мүнөөшье хүрэтэр байгуулагдаагүй зандаа. Тиихэдэ эндэ 2—3 жэлэй саана баригдажа эхилһэн мориной нэгэ байра, мүн эбэртэ бодо малай байрын газаахи хорой мүнөө хүрэтэр дүүргэгдэнэгүй.

«Коммунизм» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Балданов) малай байрануудые барилга хэгдэнэгүй. Энэ колхоздо һүүлэй 3 жэл соо малай нэгэшье байра баригдаагүй. Энэ ушарһаа малнуудынь үбэлдөө хүйтэн, уйтан байранууд соо байлгагдажа, ашаг шэмэ үгэлгэеэ доошолуулдаг, турадаг, гарзалдаг байха юм. Илангаяа Доргото гэжэ газартахи эбэртэ бодо малай фермын байранууд тон муу.

Малай байрануудые бариха 1953 оной түсэбэй дүүргэлтэ нүхэр Самандуев түрүүлэгшэтэй «Социализм» колхоздо мүн лэ таһалдуулагданхай. Энэ колхоздо байгша ондо малай 5 байра баригдаха ёһотой аад, мүнөө өөдтэй юумэ хэгдээгүй, тэрэ саанаа барилгын бригадашье эмхидхэгдээгүй байһаар.

Калининай, Ворошиловай, Молотовой нэрэмжэтэ болон бусад зарим колхозууд мүн лэ нимэрхүү байдалтай.

Эдэ дутагдалнууд яахадаа гарааб гэхэдэ, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй управлени, тэрэнэй начальник нүхэр Третьяков ажахын бусад асуудалнуудаар һамаараад, энэ шухала хэрэгые олонхи ушарта мартадаг байха юм.

С. Шарапов.

Арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэхэ

Кударын аймагай бүхы колхозууд гүрэндэ нооһо тушаалгые амжалтатайгаар ябуулжа, түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээ. Ждановай, Хрущёвой нэрэмжэтэ колхозууд нооһо тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, нооһонһоо ороһон олзооро ГАЗ-51 маркын 1—1 автомашинануудые худалдан абаба. Мүн аймагай 8 колхоз брынзэ тушааха жэлэйнгээ түсэб дүүргээ. Тэрэшэлэн 17 колхоз үндэгэ тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байна. Бага-Кударын сельсоведэй Сталинай, Будённын нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ һү тушааха түсэбөө дүүргээ, Ждановай нэрэмжэтэ, «Красная Заря», «Баян-Булак» колхозууд һү тушааха жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргүүтэй байна.

Зарим колхозуудта малай ашаг шэмэ үгэлгэ дээшэлээ. «Красная Заря» гэжэ колхозой һаалишад (правлениинь түрүүлэгшэ, зоотехник нүхэр Я. И. Жарников) нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 547 литр һү һаагаа.

Мүн тэрэшэлэн Ждановай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Цагаан-Дари Очиртарова һайжаруулагдаһан үүлтэрэй, шэнээр тугаллаһан 10 үнеэнһээ 6 һара соо үнеэн бүриин 884 литр һү һаажа, һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээ.

Гэхэтэй хамта, зарим колхозууд энэ шухала хэрэгые һайжаруулха талаар юушье хэнэгүй. Жэшээнь, Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Д. Гарматоров) 214 һаамхай үнеэдтэй. Теэд үнгэрһэн хахад жэл соо үнеэн бүриһөө оройдоо 223 литр һү һааһан байха юм. Тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Д. Банзаров) 153 толгой фуражна үнеэдэй тудбүриһөөнь 153 литр һү һааһан байна. Мүн нимэрхүү дутагдалнууд бусадшье колхозуудта үзэгдэнэ.

Эдэ колхозуудай мал ямар шалтагаанһаа иимэ ашаг шэмэ багатайб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, эдэ колхозуудта тугалнуудые эхэһээнь таһалжа түлжүүлхэ хүдэлмэри эмхидхэгдээгүй, хоёрдохёор, тус колхозуудта малай үбэлэй харууһалга хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ, ашаг шэмэтэ малнууд ехээр тураһан байгаа. Жэшээнь, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо һаалиша бүхэндэ үбэлэй хүйтэнэй үедэ 30—30 һаамхай үнеэд даалгагдаһан байгаа. Тиимэһээ эдэ үнеэдһээ абтаха ёһотой һүнэй һаагдаагүйнь мэдээжэ. Гадна, эдэ колхозуудта малай зунай адуулгые зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй. Аймагай колхозуудта үнеэдые түхэреэн сүүдхэ соо адуулга, 3 һаалга эмхидхэгдээгүй байһаар.

Б. Дымбрылов.

Советскэ гүрэнөө саг үргэлжэ бэхижүүлхэ

Партиин XIX съезд коммунизм байгуулха хэрэгтэ угаа ехэ удхашанартай заабаринуудые үгөөд, социалистическэ ажахын саашадаа һалбаран мандахын түлөө, манай ороной ажалшадай материальна ажана байдалай ба культурна хэмжээнэй улам дэбжэхын түлөө, СССР-тэ коммунизм байгуулха түгэс зэбсэг болоошо Советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые бүри ехээр бэхижүүлхын түлөө тэмсэхэ гэһэн партиин зорилгонуудые табадахи табан жэл тухай директивэнүүд соогоо хараалһан байна. Советскэ гүрэн эб найрамдалай политика сэхэ шууд бэелүүлэн, оронойнгоо оборонно хүсэ шадалые улам бэхижүүлэн, советскэ хүнүүдэй зохёон байгуулхы ажалые сахин хамгаална.

Арадуудай ажана тайбан ба аюулгүй байдалай түшэг түлгуури — манай агууехэ социалистическэ гүрэние эсэшэ сусашагүйгөөр бүхы талаарнь бэхижүүлхэ гээшэ партиин шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

I

Манай ороной ажалшад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябажа, буржуазна гүрэние һандаргаад, шэнэ ба дээдэ түхэлэй гүрэние, дэлхэй дээрэ анха түрүүшын хүдэлмэришэд ба таряашадай гүрэние — Советскэ гүрэние байгуулаа. Ажалша олониитын хорото дайсан байдаг буржуазна гүрэнһөө тад ондоо, Советскэ гүрэн ажалшадай өөһэдынь хүсөөр тогтоогдоод, эдэнэй зүгһөө хизааргүй ехээр дэмжэгдэнэ. Коммунистическэ парти Советскэ гүрэние бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэдээ, түүхэдэхи хүгжэлтын шиидхэхы хүсэндэ—арадта хододоо түшэглэдэг байна.

Советскэ гүрэмнай Коммунистическэ партиин политикые сэхэ шууд бэелүүлжэ, ороноо индустриальна, хүдөө ажахыгаа коллективнэ болгохын, культурна революци хэхын түлөө тэмсэлдэ арад олониитые элсүүлэн эмхидхээ, СССР-тэ мүлжэгшэ ангинуудые усадхалгын ба социализм байгуулгын хэрэг шиидхээ.

Советскэ засаг хадаа хүдэлмэришэд, таряашадай хоорондын эбдэршэгүй бата союзда түшэглэдэг, энэнь социалистическэ байгуулалтын үе соо тэдэнэй хоорондын хани барисаан болон бадараа. Манай ороной хүдэлмэришэд, таряашад ба интеллигенци нэгэ адли интересүүдтэй, ниитэ уг зорилгоһуудтай юм. Социализмын илаһанай ашаар, советскэ обществын агууехэ хүтэлхы хүсэнүүд — советскэ патриотизм, арадай морально-политическэ нэгэдэл, манай ороной арадуудай хани барисаан дэлгэрэн мандаа.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти — Советскэ гүрэнэй хүтэлбэрилхы ба залан жолоодогшо хүсэн мүн. Энэ хадаа социалистическэ байгуулалта бэхижүүлхын ба хүгжөөхын түлөө тэмсэгшэ ажалшадай түрүү отряд, ажалшадай бүхы организацинуудай, ондоогоор хэлэбэл—гүрэнэй ба олониитын бүхы организацинуудай хүтэлбэрилхы ядронь болоно. Парти хадаа гүрэнэй органуудые өөрыгөөрөө һолингүй, тэдэнэй бүхы хүдэлмэрине ударидадаг, гүрэнэй, ажахын ба культурна байгуулалтын хамаг асуудалнуудаар хүтэлбэрилхы заабаринуудые үгэдэг, арадтаа тон үнэн, тэрээндэ сэхэ сэбэрээр алба хэхэ хүнүүдые хүтэлбэрилхы тушаалнуудта һанамжалан дурадхадаг байна.

Капиталистическэ хүреэлэлгын байтарнь Советскэ гүрэн үгы болохо юм гэдэг антимарксистска «теорие» Коммунистическэ парти бута сохёо. Советскэ арадай хорото дайсад—троцкистнууд ба бухаринсэнууд тиимэ муухай «теори» номнодог байгаа. Капиталистическэ хүреэлэлгын условидо Советскэ гүрэние бүхы хэмжээгээр шангадхаха шухала гэһэн заабаряа И. В. Сталин научна ёһоор тодорхойлжо тайлбарилһан байна. Капиталистическэ хүреэлэлгын бии байгаа һаань, Советскэ гүрэн коммунизмын үедэшье үлэхэ гэжэ парти заадаг юм. Советскэ Армияа, тагнуулай ба хэһээлгын органуудаа бэхижүүлэн, манай арад ажахын болон культурна байгуулалта амгаланаар эрхилхэ услови хангаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ Советскэ гүрэмнай түүхэдэхи хамаг гүрэнүүдһээ эгээн бата бэхи байһанаа бүхы дэлхэйдэ харуулаа.

Социалистическэ гүрэнөө улам бэхижүүлхэ гээшэ ямар удхатайб гэбэл, тэрэнэй үүргэнүүдые —ажахын-эмхидхэхы ба культурно-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэхэ, социалистическэ зөөрие хулгайшадһаа ба уригшэдһөө хамгаалха үүргыень, гадаадын добтолгоһоо өөрыгөө сэрэгэй хүсөөр хамгаалха үүргыень бүри хүгжөөн, нарижуулха ябадал болоно. Социалистическэ гүрэнэй эдэ бүхы үүргэнүүдынь нэгэ агууехэ уг зорилго бэелүүлгэдэ—коммунизмын түлөө тэмсэл бадаруулха ябадалда зорюулагдадаг.

Коммунистическэ парти манай гүрэнэй экономическа хүсэ шадалые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлнэ. Советскэ гүрэн ажахын-эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулхадаа коммунизмын материально-үйлэдбэриин база бэлэдхэхэ зорилго табидаг, социализмын объективнэ экономическа хуули ёһонуудые үндэһэ болгодог, советскэ обществын материальна ажабайдалай шухала эрилтэнүүдые үндэһэ болгодог байха юм.

Социализмын экономическа гол хуули ёһоной эрилтэнүүдые, арадай ажахын жэгдээр (пропорциональнаар) хүгжэлгын хуули ёһоной эрилтэнүүдые үндэһэ болгон, Советскэ гүрэн хадаа ниитын бүхы үйлэдбэрилгын таһалгаряагүй ургаха ябадал хангана, тиихэдээ үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые булюугаар бүтээн гаргана. Советскэ гүрэн манай арадай амгалан тайбан ажал эмхидхэлэг ба залан хүтэлдэг, нөөсэлгынгөө улам ургахын тулада ажахын доторой арга боломжонуудые ашагладаг, предприяти бүхэндэ гүрэнэй журам шангаар сахихын түлөө, тоггоогдомол ассортиментээрнь түсэбөө дүүргэхын түлөө, продукциин эрхим шанаргай байхын ба өөрынь үные химдаруулхын түлөө, эд товарнуудай үнэ сэнгые саг үргэлжэ химдаруулхын ба ажалшадай материальна ажана байдал улам дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ. Советскэ органууд наукын ба техникын шэнэ түйлалтануудые арадай ажахын бүхы һалбаринуудта нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлнэ, ажалай эмхидхэлые улам һайжаруулна, арьбалалта хэхэ шанга ёһо гурим бэелүүлнэ.

Социалистическэ үйлэдбэрилгые таһалгаряагүй ургуулхын ба улам нарижуулан һайжаруулхын түлөө тэмсэлдээ ажалша олониитын творческо үүсхэл болон эдэбхи хэшээлэ гаргаха хизааргүй ехэ арга боломжонуудые советскэ ниитын ба гүрэнэй байгуулалта хангана. Хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай ба инженернүүдэй болон технигүүдэй дундаһаа ургаһан ухаалан зохёогшодой, рационализаторнуудай үргэн ехэ хүдэлөө дэлгэрүүлхэ бүхы услови манай орон дотор хангагданхай. Социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхын тулада, гээгдэгшэдые манай обществын түрүү ажалшадай хэмжээндэ хүрэтэр татахын тулада гүрэнэй органууд ехэ оролдолго гаргадаг байна.

Арадай ашаг зол тухайда, тэрэнэй материальна ба культурна эрилтэнүүдые бүрин түгэс хангаха тухайда анхарал оролдолго гаргаха гээшэ Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй дээдэ зэргын хуули ёһон мүн. Тиимэһээ Советскэ гүрэн ниитын хэрэглэлэй зүйлнүүдэй үнэ сэнгүүдые хододоо химдаруулдаг, советскэ худалдаа наймаа бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлдэг, элдэб хүнгэлэлтэнүүдые хэхэ зэргээр ажалшадта угаа ехэ туһаламжа үзүүлдэг байха юм.

Гүрэнэй органуудай культурно-хүмүүжүүлгын хүдэлмэринь арадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэдэ, манай орон дотор ухаан бодолой культурын хэрэгсэлнүүдые элбэг дэлбэг болголгодо зорюулагдана. Олониитын ушараа мэдэлгын ургаха тума гүрэн хүсэтэй болодог гэһэн В. И. Ленинэй үгэнүүд мүнөө онсо хүсэтэйгөөр дуулдана. Советскэ хүнүүдэй культурна ба эрдэмтэй болохо бүринь, коммунизм тээшэ дабшалгамнай улам түргэдэнэ.

Марксизм-ленинизмые үндэһэ болгоһон социалистическэ идеологи СССР-тэ илан манданхай.. Гэхэ зуура, буржуазна идеологиин үлэгдэлнүүд, хүнүүдэй ухаан бодолдо үлэһэн капитализмын үлэгдэлнүүд манайда үшөөл бии байһаар, капиталистическэ хүреэлэлгээр дэбэргэгдэнэ. Советскэ гүрэн идейно-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха хамаг зэбсэгүүдээ, хүнүүдэй ухаан бодолдо үлэһэн капитализмын үлэгдэлнүүдые усадхахын тулада, олониитые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхын тулада хэрэглэдэг байна. Коммунистическэ партиин политикые хүтэлбэри болгон, Советскэ гүрэмнай ажалша олониитые советскэ патриотизмын ба арадуудай хани барисаанай үзэл бодолтойгоор, ажалдаа, ниитын зөөридэ коммунистическээр хандадаг байха, интернационализмын үзэл бодолтой ба бүхы оронуудай ажалшадтай хани холбоотой байха үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлнэ. Коммунистическэ парти, Советскэ гүрэн ажалшадые политическэ дээдэ зэргын һэрэмжэтэй байхаар, дотоодын ба гадаадын дайсадтай эбсэшэгүй эрид шууд тэмсэдэг байхаар хүмүүжүүлнэ.

Гадаадын добтолгодо эсэргүүсэн, ороноо сэрэгэй хүсөөр хамгаалха үүргэ хадаа коммунизм байгуулха зорилгонуудые бэелүүлхэ ябадалда бүримүһэн зорюулагдана. Манай гүрэн эб найрамдалай политика сэхэ шууд бэелүүлхэтэеэ хамта, Советскэ Зэбсэгтэ түгэс Хүсэнүүдые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлнэ. Советскэ гүрэнэй сэрэгэй-экономическа хүсэ шадал хадаа советскэ арадай зохёон байгуулхы амгалан ажал хангаха шухала услови мүн. Дайсанай алибаа добтолгодо хатуу шанга харюу үгэхын тула Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүдээ дайшалхы бэлэн байлгахые партиин политика эринэ.

Эб найрамдал сахин хамгаалха, батадхаха ябадалые советскэ арад тон шухалада тоолодог, энэнь коммунистическэ общество байгуулхада шухала байна. Ехэшье, багашье оронуудтахи арадуудай эрхые хүндэлхэ, уласхоорондын тогтоогдомол нормонуудые сахиха ябадал үндэһэ

Академик Н. Д. Зелинскиие хүдөөлүүлгэ

Августын 3-да наукын ба культурын ажал-ябуулагшад, Москвагай олонниитын түлөөлэгшэд химиин талаар советскэ элитэ ехэ эрдэмтэ, Социалистическэ Ажалай Герой академик Николай Дмитриевич Зелинскиие һүүлшынь замда үдэшэбэ.

Наһа барагшын бэетэй хуурсагай табигдаһан СССР-эй Науканuудай академиин конференц-зал соо советскэ элитэ ехэ эрдэмтэд, Николай Дмитриевич Зелинскиин ханинар, олон тоото һурагшадынь оробо.

...Үдэрэй 3 час. Наһа барагшатай хахасалга эхилбэ. СССР-эй Науканuудай академиин президент, академик А. Н. Несмеяновта үгэ үгтэбэ. Тэрэ хадаа Эхэ оронойнгоо үмэнэ Н. Д. Зелинскиин угаа ехэ габьяатай байһан тухай хэлэбэ. Химигүүд-шэнжэлэгшэдэй эгээн ехэ научна һургуулинуудай нэгыень байгуулһан Н. Д. Зелинский хадаа олон удаан жэл соо үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилхэ үедөө советскэ ба дэлхэйн наукые толотомо нээлтэнүүдээр баяжуулаа.

СССР-эй Культурын министрын орлогшо С. В. Кафтанов, академик Б. А. Казанский, М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ гүрэнэй московско университедэй ректор академик И. Г. Петровский, профессорнүүд Н. П. Светцов, Ф. А. Требин, П. П. Борисов гэгшэд үгэ хэлэбэ. Тэдэнэр Эхэ ороной химическэ промышленностьда бодото дээрээ үргэнөөр хэрэглэгдэһэн научна нээлтэнүүдые хэһэн тон ехэ далайсатай ба гүн гүнзэгы ухаан бодолтой эрдэмтэ гээшэ, советскэ химигүүдэй хэдэн олон үетэниие хүмүүжүүлһэн оюун бэлигтэ багша, манай Эхэ ороной дүлэтэ патриот гээшэ гэжэ Н. Д. Зелинскиие харуулаа.

16 часта траурна процесси Ново-Девичье кладбищида ошобо.

Академик А. В. Топчиев кладбищи дээрэ шаналал-гашуудалай митинг нээбэ. СССР-эй Науканuудай академиин президиумэй үмэнэһөө академиин вице-президент академик И. П. Бардин үгэ хэлэбэ. Н. Д. Зелинскиин нэрэ ород арадай омогорхолынь, ородой наукын омогорхолынь болоҗо хододоо үлэхэ юм гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Наһа барагшын хуурсагай дэргэдэ эрдэмтэд-профессорнүүд В. В. Коршак, А. П. Терентьев, Н. И. Титков, В. А. Варсонофьева гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Митинг дүүрэв. Советскэ элитэ ехэ эрдэмтын хүүр дээрэ таримал сэрэгүүд табигдаа. Советскэ Союзай гүрэнэй Гимн һүр жабхалантайгаар ханхинаба.

(ТАСС).

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

Хойрог хүтэлбэрилэгшын гэмээр...

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой ОРС-ын магазинууд ба столовонууд заводой ажалшадые һайн шанартай эдеэ хоолоор гүйсэд хангажа шаданагүй.

Тус ОРС-ын столовонууд илангаяа муугаар хүдэлмэрилнэ. Столовонуудта муу шанартай продуктнуудай ороһонһоо болоҗо, тэндэ амтагүй, шанар муутай эдеэ хоол бэлэдхэгдэнэ. Гадна, столовонуудай официанткануудай нобшо удаанаар хүдэлмэрилнэ.

Тус ОРС-ын начальник нүхэр Гурин столовонуудые шэнэ овощёор хангахын түлөө юушье хэнэгүй. Мүнөө эдэ столовонуудта бага зэргээр редискэ, мангир орожо байдаг. Теэд, редискэнь сэбэрлэгдэнгүй, набша намаатаяа столовын кухни соо хэбтэдэг.

Һаяхан № 41 столоводо хэдэн арбаад порци редискэ бэлэдхэгдэһэн байгаа. Теэд, олонхи порцинуудынь шанар муутай дээрэһээ худалдаанда гаргахагүй гэжэ хоригдобошье, гаргагдаһан байна.

Мүн № 42 столово тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Эндэ эдеэн соонь заримдаа ондоо, муухай юумэнүүд байжа байдаг. Жэшээнь, һаяхан нэгэ хүдэлмэришэн обедтэ ерээд, хартаабхын пюрэтэй лосось гэжэ консервэ абахадань тэрээн соонь илааһанууд байгаа. Столовын директор нүхэр Агафонов энээниие мэдэбэшье, ямаршье хэмжээ абаагүй.

Столово бүхэнэй эгээн харюусалгата саг хадаа хүдэлмэришэдэй үдэрэй обедэй забһарлалга юм. Энэ үедэ столовонуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэд ажалдаа байха зэргэтэй. Теэд, ПВЗ-гэй ОРС-ын столовонуудай директорнүүд энэ үедэ байдаггүй, тэндэ юунэйшье болоҗо байһые мэдэдэггүй байна.

Гадна, ПВЗ-гэй культура ба амаралтын парк соо худалдаа наймаан хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Эндэ нэгэ буфет, нэгэ киоск ба нэгэ палатка хүдэлмэрилнэ. Тэндэнь нэгэ янзын эдеэ хоол наймаалагдана. Һэрюун унданuудые наймаалалгын бүришье муугаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээ нэгэ кружка һэрюун унда абахын тула бүхэли час соо очередьто байха баатай бологдоно. Мороженo, пивэ ба бусад зүйлнүүд энэ парк соо наймаалагданагүй. Заводой хүдэлмэришэд ОРС-ын магазинуудай ба столовонуудай хүдэлмэриие һайжаруулха тухай нилээд олон дурадхалнуудые оруулһан байха юм. Теэд эдэ дурадхалнуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ ОРС-ын начальник нүхэр Гурин хойрогоор хандана.

Эдэ бүхы дутуу дунданууд профсоюзай заводской комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Илюхин, парткомой секретарь нүхэр Засецкий гэгшэдтэ үнинэй мэдээжэ юм. Теэд, эдэ нүхэд заводой ОРС-ын хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа эрид хэмжээ абанагүй.

С. Черненко.

Хаалтатай байдаг клуб

Үбһэ хуряалгын үедэ колхозниигуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй байна. Гэбэшье, Закаменай аймагай Михайловкын сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ажалшадай культурна эрилтые хангаха талаар һаналаа табинагүй.

Энэ колхозой клуб соо ороходо, палаахань муугаар угаагдаһан, тооһо шоройдоо дарагдашанхай байдаг. Ханаарнь нэгэшье лозунг, портредууд байхагүй.

Эндэхи колхознигууд клубтаа ерэжэ, шэнэ газетэ, журналнуудые уншаха гү, али сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ гэхэдэнь, ямаршье газетэ, журнал, хүгжэмэй инструмент, шатар, домино байдаггүй.

Мүн уранһайханай концерт, лекци, уншагшадай конференци эмхидхэгдэнэгүй.

Колхозой клубые даагша нүхэр Эрхеев хаа яа нүүдэл киногой ерэхэдэ клубаа нээгээд лэ, һанаа амар һуудаг юм.

Закаменай аймгүйсэдкомой культурын таһагшье эдэ дутагдалнуудые усадхахын тула һаналаа хандуулдаггүй.

Ш. Бакшеев.

„Бурят-Монголой Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

„Муугаар хүдэлмэрилдэг лектори"

Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулагдана гэһэн бэшэг дээрэхи гаршагтайгаар манай газетын июлиин 10-най номерто толилогдоһон юм.

Бэшэг соо заагдаһан баримтанууд шалгалтаар тодоржо, тус дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ абтаба. Колхозой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулхын түлөө зохихо хэмжээ-ябуулганууд хараалагдаа.

Хүдөөгэй библиотекые даагша нүхэр Будаин өөрынгөө уялгые дүүргэжэ шадаагүй дээрэһээ хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдэбэ гэжэ манай редакцида КПСС-эй Курумканай айкомһоо мэдээсэбэ.

Челябинска область. Нүүрһэнэй промышленностиин профсоюзай центральна комитедэй амаралтын шэнэ байшан һая Чебаркульска райондо нээгдэбэ. Һаруул һайхан байранууд соо 300 гаран хүн амарха юм. Амарагшадта библиотекэ, кинозал, спортивна талмайнууд, лодкоор ябаха станци бэлэдхэгдэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: амаралтын байшангай корпус.

ТАСС-эй фотохронико.

Һуралсалай жэлдэ муугаар бэлэдхэнэ

1953—1954 оной һуралсалай жэлэй эхилтэр оройдоол нэгэ һара үлөө. Гэхэ зуура, Иволгын аймагай һургуулинууд һуралсалайнгаа шэнэ жэлдэ үшөөл хүсэд бэлэн болоогүй байнаар. Оронгын, Калёновско, Кокориной, Сэлэнгын, Гурульбын долоон жэлэй, Кибалинска, Кордоковско, Ошурковска эхин һургуулинуудта заһабарилгын хүдэлмэри мүнөө болотор дүүргэгдээдүй. Һуралсалай шэнэ жэлдэ хүрэхэ түлеэ бэлэдхэглэжэ, һургуулиин газаа асарагданагүй. Жэшээлхэдэ, Дээдэ Иволгын, Краснояровска, Кокориной, Дээдэ-Саянтын, Посельскэ, Гурульбын һургуулинууд мүнөө болотор түлеэгээ буулгажа эхилээгүй байна. Кордоковско һургуулиие даагша нүхэр Романова түлеэ шэрүүлхэ хэлсээ Калининай нэрэмжэтэ колхозтой үшөө хабар байхада баталһай аад, мүнөөшье болотор түлеэгээ асаруулаагүй.

Сомоной Соведүүдэй гүйсэдкомууд һургуулинуудые шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ хэмжээ-ябуулгануудта хүсэд хүрэхэ мүнгэ һомолногүй. Иволгын дунда һургуулиин дэргэдэ багшанарай байха хоёр квартиратай гэр хоёрдохи жэлээ баригдажа байна.

Аймаг соо 100 гаран һурагшад намарай экзамен бариха юм. Гэбэшье, тэдэнэрэй дунда бэлэдхэлэй хүдэлмэри хүсэд хэгдэнэгүй.

Һургуулиин наһа гүйсэһэн үхибүүдэй бүридхэл хэгдэжэ үшөө дүүрээдүй.

Аймагай арадай гэгээрэлэй таһаг, һургуулинууд болон сомоной Соведүүд дээрэ дурсагдаһан дутагдалнуудые усадхахын тула дары хэмжээ абаха зэргэтэй.

С. Аркадьев.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ

Москва.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан Албанска ажалай партиин Центральна Комитет Таанадта ахадүүгэй халуун баяр хүргэнэ.

Ленинэй ба Сталинай генеэр эмхидхэгдэһэн, хүмүүжүүлэгдэһэн Советскэ Союзай Коммунистическэ парти коммунизм байгуулха замаар советскэ арадые илалтаһаа илалтада этигэл найдабаритайгаар хүтэлбэрилэн ябана. Өөрынгөө ленинско-сталинска партяар хүтэлбэрилэгдэһэн советскэ арад бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай ба арадуудай хоорондохи хани барисаанай алдарта туг болоҗо, дэлхэйн бүхы арадуудые толгойлон ябана.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти хадаа эб найрамдалай ба социализмын түлөө тэмсэлдэ коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай, бүхы хүн түрэлтэнэй хүсэ абадаг барагдашагүй ехэ эшэ үндэһэн мүн болоно. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ба советскэ арадай элбэг ехэ туһаламжын ашаар, Ленин — Сталинай партиин дүй дуршэлөөр ба жэшээгээр хүмүүжүүлэгдэһэн, зоригжуулагдаһан манай парти ехэ амжалтануудые туйлаа, шэнэ ажабайдал байгуулгын замаар, социализмын замаар албанска арадые хүтэлэн ябана.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин 50 жэлэй алдарта ойн эдэ түүхэтэ үдэрнүүдтэ, Албанска ажалай парти ба албанска арад Советскэ Союзай Коммунистическэ партида халуунаар инаглан дурладаг байһанаа, Ленин — Сталинай хэтэ мүнхэ хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ байһанаа, ахадүү советскэ арадтай мүнхэ хани барисаатай байлгада хизааргүй үнэн сэхэ байһанаа харуулна.

Маркс—Энгельс — Ленин—Сталинай хэтэ мүнхын идейнүүдэй туг — Советскэ Союзай Коммунистическэ партида алдар соло.

Албанска ба советскэ арадуудай хоорондохи эбдэршэгүй хани барисаан мандаха болтогой!

Албанска ажалай партиин Центральна Комитедэй үмэнэһөө Албанска ажалай партиин генеральна секретарь ЭНВЕР ХОДЖА.

Тирана, 1953 оной июлиин 30.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

Москва.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ойтой дашарамдуулан коммунизм байгуулагша советскэ обществын хүтэлбэрилхы ба залан ударидахы хүсэн, манай ажалша арадай ургажа байгаа ажана һайн байдалай түлөө, эб найрамдалай ба социализм байгуулхын түлөө илалтата тэмсэлдэ манай партидашье зам заагша, мүн коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй парти бүхэндэ алдарта жэшээ бологшо—КПСС-дэ нүхэр ёһоной халуун амаршалгаяа хүргэнэбди.

Венгерскэ ажалшадай партиин Центральна Комитет.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие Ленинэй байгуулһан ябадал оппортунизмда үхэлэй сохилто хэһэн ба социализмын илалта тээшэ революционно марксизмын хэһэн замаар уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе ударидан ябуулжа, тэрээндэ гүн ехэ хубилалтануудые хэһэн байна.

Ленинээр ба Сталинаар хүмүүжүүлэгдэһэн Советскэ Союзай Коммунистическэ парти засаг түрые дайшалан абахын түлөө, пролетариадай диктатурые тогтоохын ба социализм байгуулхын түлөө Россин хүдэлмэришэдэй ба таряашадай тэмсэлые хүтэлбэрилөө, мүнөө коммунизм байгуулхын түлөө, эб найрамдалай түлөө советскэ арадуудай тэмсэлые өөрынгөө ленинскэ Центральна Комитедээр толгойлогдон хүтэлбэрилжэ ябана.

Испаниин Коммунистическэ парти хадаа фашистска дарлалтада эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин түлөө тэмсэлдэ Испаниин арад олониитые ба хүдэлмэришэн ангиие эмхидхэхэ, ударидан ябаха гэһэн өөрынгөө зорилгые дүүргэхын тула Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ба тэрэнэй Центральна Комитедэй агуу һайхан жэшээгээр зоригжоно.

Ленинэй ба Сталинай алдарта партиин 50 жэлэй ойн үдэртэ манай ахадүүгэй амаршалгые, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө бүхы дэлхэйн арадуудай тэмсэлые ударидагша Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй ленинскэ политикада Испаниин Коммунистическэ партиин хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байдагай найдуулгые, хүндэтэ нүхэд, тогтоон абыт.

Испаниин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

1953 оной июлиин 30.

болгодог эб найрамдалай политика Советскэ гүрэнэй өөрынь бодото шанарһаа, социалистическэ идеологиин уг удхаһаа эшэтэй юм, интересүүдые алишье талаһаа сахилгын үндэһөөр хамаг оронуудтай харилсаатай байлгаяа хүгжөөхэ политика энээнһээ эшэ абана.

Хоёр системын амгалан ёһоор оршон байха арга боломжые сэхэ шууд хамгаалан, Советскэ гүрэн хадаа оронуудай үгэеэ ойлгосолгын үндэһэ һуури дээрэ эбэй гуримаар шиидхэгдэжэ шадагдахагүй арсалдаата асуудал мүнөө сагта байхагүй гэһэн бодомжые өөрынгөө гадаадын политикада үндэһэ болгоно. Советскэ Союз өөрынгөө амгалан тайбан политикые социалистическэ лагериин бүхы гүрэнүүдтэй хүсэд нэгэн һаналтайгаар бэелүүлдэг.

Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагериие бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэ, агуу ехэ хитад арадтай, арадай демократиин бүхы оронуудай ажалшадтай манай арадай хэһэн бата хани барисаа улам бэхижүүлхэ ябадалые Коммунистическэ парти, Советскэ правительство өөрынгөө нангин уялгада тоолоно. Демократическа лагериин ажалшад һэрэмжээ бүри дээшэлүүлнэ, демократическа лагериин нэгэдэл эбдэхые гү, али һулаpуулхые һэдэдэг фашистска провокаторнуудта эсэргүү тэмсэлдэ өөһэдынгөө зэрэнүүдые улам ниггаар жагсаажа байна.

II

Советскэ гүрэниие бэхижүүлхэ гээшэ—социалистическэ демократиин агууехэ арга боломжые хүсэд бүрин хэрэглэхэ гэһэн удхатай.

Советскэ демократи хадаа арадай бодото засаг түрэ болоно, яахадааб гэхэдэ, СССР дотор арад засаг хоёр един юм. Советскэ гүрэн эбдэршэгүй бата, илагдашагүй хүсэтэй байдаг, юундэб гэхэдэ арадай бата нэгэдэлдэ, гүн ехэ этигэл найдабаридань түшэглэнэ.

Соведүүд хадаа олониитын өөһэдынь, үлэмжэ үргэн ехэ организаци мүн. Эдэнэр советскэ хүнүүдэй эршэ зориг, эдэбхи үүсхэл ба творческо шадабариие бадаруулдаг, гүрэнэй захиргаанда арадай хабаадалгые тон хүнгэн болгодог юм. Центртэ ба хүдөөдэ олон тоото эмхи зургаануудтай Соведүүдтэ городой болон деревниин партийнабэшэ хэдэн миллион эдэбхитэд, ажалшад хүдэлмэрилдэг.

«Советскэ гүрэнэй аппарат бүхы дээрээ Соведүүдһээ бүридэдэг, тэрэшэлэн Соведүүдые тон «доодо талын хүнүүдтэй» холбодог, гүрэнэй аппарадые олон миллион зонтой **ниилүүлдэг** ба гүрэнэй аппарат хүн зон хоёрой хоорондохи алибаа һаад тойбые удаа дараалан үгы хэдэг, партийнабэшэ ба партийна хамаг бүхы нэгэдэлнүүдтэ хамаатай миллионно организацинуудһаа бүридэдэг юм» гэжэ И. В. Сталин хэлээ һэн (Зохёолнууд, т. 7. нюур 162).

Манай орон доторхи засагай органуудай составһаа харахада, Советскэ гүрэнэй бодото арадай удха шэнжэнь элирнэ. 1950 оной мартын 12-то СССР-эй Верховно Соведтэ 1316 депутадууд һунгагдаһан юм, тэдэнэй 418-ниинь хүдэлмэришэд, 269-ниинь таряашад, 629 албахаагшад ба интеллигенциин түлөөлэгшэд байгаа. Советскэ засагай центральна ба нютагай органуудта һунгалгын бэлэдхэл хэхэ, һунгаха үедэ олон миллион ажалшад һунгуулиин окружной ба участково комиссинуудай гэшүүд, һунгуулиин участогуудай агитаторнууд болоҗо хүдэлмэрилөө. Манай ороной арад зон Соведүүдтэхи комиссинуудай ба секцинүүдэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг.

Советскэ Союз доторхи хэдэн зуугаад мянган хүдэлмэришэд, таряашад, албахаагшад гүрэнэй харюусалгатай хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэнхэй. Тэдэнэр министерствонүүдые, управленинүүдые, фабриканuудые, заводуудые, түмэр замуудые, һуралсалай газарнуудые хүтэлбэрилнэ. Парти болбол партийнабэшэ хэдэн миллион эдэбхитэдые, промышленностиин ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин новаторнуудые хүмүүжүүлээ.

Партиин политикань арадай үүсхэлые бүхы хэмжээгээр бадаруулха ябадалда зорюулагдана. Советскэ гүрэн советскэ органуудай ажалябуулгадахи дутуунуудые усадхахын түлөө тэмсэлдэ, манай обществын ажабайдалдахи таарахагүй үзэгдэлнүүдтэй тэмсэлдэ үргэн олониитые эдэбхитэйгээр хабаадуулхын тула зохид услови хангана. Арад зоной зүгһөө хэгдэһэн шүүмжэлэл советскэ хүнүүдэй творческо хүсэ ба эршэ зоригые хүсэд бүрин элирүүлхэ хэрэгтэ, оронойнгоо эзэниинь би гэһэн мэдэрэлые тэдээндэ бата бэхеэр нэбтэрүүлхэ ябадалда туһа дүхэм болоно.

Советскэ үнэн сэхэ хүнүүд бултадаа Соведүүдэй, гүрэнэй эмхи зургаануудай ажал-ябуулгадахи дутуунуудые хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай, колхознигуудай суглаанууд дээрэ, пленумүүд болон конференцинүүд дээрэ зоримгойгоор ба айнгүйгөөр шүүмжэлжэ шадаха байна. Дороһоо, арад ниитын зүгһөө гараһан шүүмжэлэл хадаа олон миллион ажалшадай дүй дуршэлые хаһа саг соонь согсолхо, промышленностьда, хүдөө ажахыда, культурын ба наукын һалбаринуудта советскэ хүнүүдэй байгуулһан бүхы шэнэ, түрүү юумые дэмжэхэ арга Советскэ гүрэндэ олгоно. Арадай хамтын ябуулгын дүй дуршэлые бүхы талаһаань хараадаа абаһанай үндэһөөр, Коммунистическэ парти ба Советскэ гүрэн өөһэдынгөө түсэбүүдые зохёодог, тэдэнээ шалгадаг ба бүри тодорхой болгодог, партийна, советскэ, ажахын, профсоюзна болон бусад организацинуудай хүдэлмэриие һайжаруулдаг байха юм.

Социалистическэ демократи хадаа бүхы нацануудай бэе бэедээ этигэлсэлгын мэдэрэл нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлдэг, арадуудай хани барисаае бэхидхэхэ хэрэгтэ туһалдаг байна. Агуу ехэ ород арад түрүүтэйгээр нигта барисаата единэ бүлэ болон эмхидэһэн манай ороной бүхы арадууд советскэ социалистическэ демократи хүгжөөлгые тон шухалада тоолодог.

СССР-эй арадуудай бата хани барисаан — Советскэ гүрэнэй угаа ехэ туйлалта мүн. Энэ хани барисаанай оршон мандажа байгаа сагта, манай ороной арадууд сүлөөтэй ба илагдашагүй байха, мүн дотоодыншье, гадаадыншье дайсад манда аймшагтай бэшэ. Тиимэһээ, советскэ олонациональна гүрэнэй хүсэ шадалай түгэс эшэ үндэһые—арадуудай хани барисаае манай парти нюдэнэй сэсэгы мэтээр сахидаг ба бэхижүүлдэг байна.

III.

Советскэ гүрэнэй аппарадые улам нарижуулан һайжаруулхын тулада партиин зүгһөө анхарал оролдолго гаргадаг ябадал манай гүрэниие бэхижүүлхэ хэрэгтэ тон ехэ удхашанартай.

Советскэ гүрэнэй аппарат арадтаа, коммунизмын хэрэгтэ этигэл түгэсөөр, үнэн сэхээр алба хэнэ.

Парти хадаа шухала дүй дуршэлтэй ба эрдэмтэй болоһон, ороноо хүтэлбэрилхэ орёо нарин искусство шудалһан, гүрэнэй дүршэл түгэс ажал-ябуулагшадай кадрнуудые хүмүүжүүлээ. Партийна ба гүрэнэй уялгаяа эрхим һайнаар бэелүүлхыень, үнэн ба сэхэ сэбэр байхыень партиин бүхы гэшүүдһээ XIX съезд эрид шууд эриһэн байна.

Советскэ гүрэн социалистическэ хууляа нарин шангаар сахидаг, советскэ байгуулалтын ойроо хүртэшэгүй нангин үндэһэ һуури болоһон социалистическэ зөөриие хамгаалдаг. СССР-эй Конституци дотор хуулиин ёһоор батадхагдаһан советскэ гражданинуудай эрхые сахин хамгаалдаг байна.

Гүрэнэй органуудай ажал-ябуулгые улам һайжаруулхын тулада, буржуазна обществын үлэгдэлнүүдые — албан хойрог, нобшо ябадалые, ажалшадай бэшэгүүдтэ ба мэдүүлгэнүүдтэ тунайгаар хандадаг ябадалые эрид шууд үгы хэхэ шухала. Манай парти эдэ бүхы дутуу дундануудтай эрид шууд тэмсэдэг, гүрэнэй даалгабаринуудые хаһа саг соонь дүүргэхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэхыень гүрэнэй органуудһаа эридэг байха юм.

Советскэ гүрэнэй бүхы хүдэлмэридэ ажалша олониитые хабаадуулха, хуулинуудай, правительствын тогтоолнуудай гүйсэдхэлые шалгалгада тэдэниие хабаадуулха гээшэ аппарадаа саг үргэлжэ һайжаруулха хэрэгтэ шиидхэхы удхашанартай. Хэдэхэн арбаад хүтэлбэрилэгшэд бэшэ, харин зуугаад мянган ба миллион хүдэлмэришэд, таряашадай зүгһөө манай байгуулалтын ябасые хоёр нюдөөрөө хаража, манай алдуунуудые тэмдэглэхэ, элидэ гаргахань шухала гэжэ И. В. Сталин зааһан байгаа. Гүрэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэд олониитэтэй саг үргэлжэ харилсабал, арадһаа һургаал абаха, арадай дүй дуршэл согсолхо ба гүрэнөө хүтэлбэрилхэ хэрэг һайжаруулгын аша туһада тэрээниие хэрэглэхэ арга олохо байна.

Зайлашагүй эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, парти ба правительство эмхидхэлэй удхашанартай хэдэ хэдэн шухала хэмжээ-ябуулгануудые һүүлэй үедэ бэелүүлээ. Эдэнь советскэ гүрэнэй аппарадые, арадай ажахые хүтэлдэг бүхы хүтэлбэреэ улам нарижуулан һайжаруулха ябадалда зорюулагдана. СССР-эй министерствонуудэй тоое нилээд хороохо ба арадай ажахын, культурын адли һалбаринуудай хүтэлбэриие нэгэдхэхэ тухай хуули СССР-эй Верховно Соведэй IV сесси дээрэ баталан абтаһан байна. Эдэ хэмжээ-ябуулганууд ажахын болон культурын байгуулалтын олон асуудалые бүри эршэмтэй түргэнөөр шиидхэхэ, ажахын органуудай зүгһөө заабариин зэргэ дабтагдадаг ябадалые зайсуулха арга олгоо, арадай ажахыдахи түсэблэлгын системэ һайжаруулха ба гүрэнэй даалгабаринуудые дүүргэлгэдэ хиналта хэлгэеэ улам шангадхаха арга олгоо.

* * *

Парти ба правительствын политикада гүн ехээр этигэдэг советскэ арад социалистическэ мэдэрэмжээ улам дээшэлүүлэн, өөрынгөө зохёон байгуулхы ажалаар советскэ гүрэнөө бэхижүүлжэ байна. Манай социалистическэ Эхэ ороной улам ехээр хүгжэн бадаралга, орон доторхи ниитын баялигуудай ургалга хадаа арадай материальна ажана байдалай дэбжэлтэдэ шэнэ шэнэ амжалтануудые хангаха гэжэ советскэ хүнүүд мэдэнэ. Тиимэһээ, тэдэнэр манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэг хангагша партиин ба гүрэнэй политикые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ хүсэ шадалаа хяһадаггүй байха юм.

Манай обществын морально-политическэ нэгэдэлдэ түшэглэдэг Советскэ гүрэн эршэ ба шадалаа улам бадаруулан, манай орон дотор коммунизм мандуулха замаар урагшаа найдамтай, батаар дабшажа ябана.

Ю. БОРИСОВ, түүхын науканuудай кандидат.

Хитадай арадай-сүлөөлэлгын армиин 26 жэлэй ой

Чжу Дэ үгэ хэлэбэ

ПЕКИН, августын 2. (ТАСС). Хитадай арадай-сүлөөлэлгын армиин 26 жэлэй ойдо зорюулагдаһан заседани августын 1І-дэ Пекиндэ болоо гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэбэ.

Арадай-сүлөөлэлгын армиин главнокомандалагша Чжу Дэ үгэ хэлэбэ. Хитад хадаа индустриализацилга хэжэ эхилээ гэжэ тэмдэглээд, Чжу Дэ иигэжэ мэдүүлбэ: «Амгалан байгуулалта хэжэ байгаа манай Эхэ оронние ба манай арадые хамгаалхын тулада национальна хүсэн түгэлдэр обороные бидэнэр байгуулха ёһотойбди».

Хитадай Арадай Республика эб найрамдалай политикые хододоо бэелүүлээ, арадуудай тэгшэ эрхэ ба хани барисаата харилсаан дээрэ үндэһэлэгдэһэн хэлсээнүүдэй түлөө хододоо тэмсээ гэжэ Чжу Дэ мэдүүлбэ. Агрессидэ эрид шангаар эсэргүүсэхэдээ, Хитадай Арадай Республика ондоо арадта хэзээдэшье добтолхогүй байна.

Мүнөө Корейдэ эб найрамдал туйлагдаад байхада, Корейдэхи эб найрамдал хадаа гансахан Холбоото Штадуудай правительствын үнэн һанал бодолтой байгаа һаань бэелүүлэгдэжэ болохо байна. Манай зорилго юуб гэхэдэ, Ли Сын Манай урда-корейскэ бүлэгэй зүгһөө Холбоото Штадуудай туһаламжатайгаар саг үргэлжэ хэжэ байгаа аашануудые, мүн Холбоото Штадуудтахи дайсан харша этэгээдүүдэй агрессивнэ ябуулгануудые хараадаа абажа, бидэнэр һэрэмжэеэ улам дээшэнь үргэхэ ёһотойбди.

Албаниин Арадай суглаанай сесси дээрэ

ТИРАНА, августын 2. (ТАСС). Албаниин Арадай Республикын Арадай суглаанай сесси үсэгэлдэр болобо. Сесси хадаа Албанска ажалай партиин ЦК-гэй, Албаниин Министрнүүдэй Соведэй ба арадай Суглаанай президиумэй пленумэй энэ оной июлиин 23-най хамтараһан заседаниин шиидхэбэринүүдые хаража үзэбэ.

Арадай суглаан хадаа арадай суглаанай президиумэй түрүүлэгшын тушаалһаа Омер Нишаниин гараһан ябадалые баталба, арадай суглаанай президиумэй шэнэ түрүүлэгшээр Хаджи Леши гэгшые һунгаба.

Арадай суглаан хадаа шэнэ правительство бүридүүлхые Энвер Ходжада даалгаха тухай Албанска ажалай партиин ЦК-гэй, Министрнүүдэй Соведэй, Арадай Суглаанай президиумэй пленумэй хамтараһан заседаниин шиидхэбэрие нэгэн һаналтайгаар һайшааба. Энвер Ходжа шэнэ правительствын составые арадай суглаанай үзэмжэдэ табиба, программа үгэ хэлэбэ.

Зүбшэн хэлсэлгын һүүлээр арадай суглаан шэнэ правительствын составые ба тэрэнэй программые батална байна.

Албаниин арадай суглаанай сесси энээгээр өөрынгөө хүдэлмэрие түгэсхэбэ.

Германиин компартиин центральна правлениин буруушаал

БЕРЛИН, августын 3. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Германиин компартиин центральна правлени хадаа «бундестагтахи һунгалтын хүтэлбэрилэгшэ» гэдэг Фюрстдэ протест эльгээбэ. Компартиин һунгалтын урда тээхи митингнүүд болон суглаануудые засагаархидай хориһон, таһалдуулһан хэдэн олон ушарнуудые, плакадууд ба һунгалтын урда тээхи литература хуряан абаһан баримтанууды, мүн агитаци хэхэ пунктнуудта ба компартиин байрануудта добтолһон олон ушарнуудые протест соогоо дурдана.

Засагай органуудай, нэн түрүүн полициин эдэ ябуулганууд хадаа конституцие, үндэһэн хуулиин 8-дахи, 18-дахи ба 21-дэхи статьянуудые ехээр эбдэһэн ябадал болоно гэжэ протест соонь хэлэгдэнэ.

Һунгалтын урда тээхи кампанида компартиин хабаадалгада һаад хэдэг антиконституционно ябуулганууды зогсоохын тула «бундестагтахи һунгалтын баруун германска хүтэлбэрилэгшын» зүгһөө шухала хэмжээнүүдые абаха гэжэ Германиин компартиин центральна правлениин протестын түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

Эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө залуушуулай ба студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн фестиваль дээрэ

БУХАРЕСТ, августын 3. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө залуушуулай болон студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн IV фестивальда хабаадагшад мүнөөдэр столицын паркнуудай болон талмайнуудай нээгдэмэл эстраданууд дээрэ, концертнэ залнуудта, театрнуудта өөһэдынгөө оюун бэлигые, өөһэдынгөө арадуудай национальна культурын баялигуудые харуулжа эхилбэ. Элдэб олон оронуудай залуушуул бэе бэетээ танилсана. Японииин ба Вьетнамай, Патет-Лаогой, Швецийн ба Корейн, Англиин ба Венгриин, мүн бусад оронуудай делегацинуудай нүхэр ёһоной уулзалганууд болобо. Бухарестын кинотеатрнуудта румынска, чехословацка, итальянска, советскэ, немецкэ, хитад, английска кинокартинанууд, мүн бусад олон оронуудай кинокартинанууд харуулагдана.

Үглөөгүүр «Атенеул» гэжэ зал соо уласхоорондын уранһайханай конкурснууд баярай оршон байдалда нээгдэбэ. 22 ороной уранһайханай ансамбльнууд, 7 ороной оркестрнүүд, угаа олон солистнууд— дуушад, хүгжэмшэд, танца хатарагшад конкурснуудта хабаадаха байна. Конкурснуудта хабаадагшад 9 бүлэг боложо хубаагдаха юм. Конкурснууд хоёр тураар хэгдэхэ байна. Нэгэдэхи, хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлһэн хүнүүдтэ эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө залуушуулай болон студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн IV фестивалиин лауреадай нэрэзэргэ олгогдохо юм. Дүрбэдэхи, табадахи ба зургаадахи һууринуудые эзэлэгшэд дипломуудые, шангуудые абаха байна.

Конкурснуудай нээгдэхэдэ байһан хүнүүдтэ ехэ концерт харуулагдаба. Румынска гүрэнэй филармониин симфоническа оркестр, гүрэнэй филармониин хоор ба радиокомитедэй хоор тэрээндэ хабаадаба. Конкурснуудта хабаадагшад концертын дүүрэхэдэ жээрбэ бариба.

* * *

Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин ба студентнүүдэй уласхоорондын союзай выставкэнүүд мүнөөдэр кооперативуудай центральна соведэй зал соо нээгдэбэ. Олон тоото фото-зурагууд, документнүүд, диаграмманууд, уран гоёор зурагдаһан панноннууд, олон оронуудай залуушуулай болон студентнүүдэй ажабайдал тухай, эб найрамдалые, национальна бэеэ даанхай байдал ба өөһэдынгөө эрхэнүүдые хамгаалхын түлөө тэдэнэй тэмсэл тухай хэлэнэ.

Бухарестын хүн зон залуу айлшадые халуунаар угтан абажа байна. Национальна ба спортивна гоё һайхан хубсаһа үмдэһэн олон эрэнүүдай залуушуул румынска столицын арад зонтой Бухарестын үйлсэнүүдтэ ба талмайнуудта үглөөгүүрһэ эхилээд һүни орой болотор хөөрэлдэжэ байһаниинь хаа хаанагүй харагдана.

Делегацинууд румынска арадай ажахын амжалтануудтай, ба национальна культурын хүгжэлтэтэй танилсана. Тэдэнэй дундаһаа олон хүнүүд предприятинуудта, пионернүүдэй ордондо, ухибүүдэй эмхизургаанууд ба музейнүүдтэ ошоһон байна.

Олониитын хашалта доро

Анри Мартэн сүлөөлэгдөө

ПАРИЖ, августын 2. (ТАСС). Мүнөө үглөөгүүр түрмэһөө Анри Мартэн сүлөөлэгдөө гэжэ Франс Пресс агентство дамжуулба.

Франциин залуушуулай республиканска союзай национальна комитедэй гэшүүн Анри Мартэн эб найрамдал хамгаалхын тула өөрынгөө ажалябуулгын түлөө, Индо-Хитадтахи колониальна дайнда эсэргүү эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэһэнэй түлөө 5 жэлэй каторжна хүдэлмэри хэхээр сүүдлэгдэһэн байгаа. Анри Мартэн түрмэдэ 3 жэл һууба.

„Анри Мартэние сүлөөлгэ—французска арадай илалта мүн“

ПАРИЖ, августын 3. (ТАСС). Анри Мартэние сүлөөлһэн ябадалые демократическа хэблэл хадаа демократическа эрхэ сүлөөнүүдые сахихын түлөө тэмсэжэ байгаа французска арадай ехэ илалта мүн гэжэ сэгнэнэ. «Анри Мартэние сүлөөлгэ хадаа,—гэжэ Жак Дюкло мүнөөдэр «Юманите» газетэдэ бэшэбэ,—тон ехэ удхашанартай юм, ушарынь мүнөө үедэ Индо-Хитадтахи дайнда эсэргүүсэлгэ үдэр бүри ургана. Энэ эсэргүүсэлгэ правительствын түлөөлэгшэдтэшье нүлөөлнэ.

Морис Торездэ Анри Мартэнэй эльгээһэн бэшэг «Юманите» газетэдэ толилогдоо. Түрмэдэ хаагдаһан демократическа бусад ажал-ябуулагшадые ажалшад сүлөөлжэ шадаха юм. Мартэн өөрөө энэ зорилго туйлахын тула бүхы юумэ хэхэ байна гэһэн найдабари энэ бэшэг соонь мэдүүлэгдэнэ.

Анри Мартэн «Юманите» газетэдэ мэдүүлгэ хэбэ, тэрэние сүлөөлхын түлөө тэмсэһэн бүхы организацинуудта баясхалан хүргэбэ.

Залуушуулай фестивалиин уласхоорондын комитедтэ Анри Мартэнэй эльгээһэн телеграмма

БУХАРЕСТ, августын 3. (ТАСС). Залуушуулай ба студентнүүдэй бүхэдэлхэйн фестивалиин уласхоорондын комитедтэ Анри Мартэнэй эльгээһэн телеграмма мүнөөдэр газетэнүүдтэ толилогдоо. Телеграмма соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Арадай туһаламжын ашаар мүнөө үглөөгүүр сүлөөлэгдөөб. Залуушуулай Бүхэдэлхэйн фестивальда халуун амаршалга хүргэнэб».

Бирмада гоминдановска банданууд дура зоргоороо аашалжа үргэлжэлһөөр

ШАНХАЙ, августын 3. (ТАСС). Бирмаһаа гоминдановска бандануудые гаргаха тухай шиидхэбэри июниин 23-да Бангкокто болоһон США-гэй, Бирмын, Тайландын ба гоминдановска бүлэгэй сэрэгэй түлөөлэгшэдэй зүблөөн дээрэ абтаа гэжэ мэдээсэгдэһэн байгаа. Гэбэшье, Бирмын территори дээрэ байһан гоминдановска бандануудай толгойлогшонор өөһэдынгөө сэрэгүүдые гаргажа абаашахаяа арсана, бирманска территори дээрэ тэдэнэр «тэмсэжэ» үргэлжэлхэ юм гэжэ һэшхэлгүйгөөр мэдүүлнэ.

Гоминдановска банданууд Зүүн-Хойто Бирмын хүн зоние дээрмэдэжэ үргэлжэлһөөр. Һүүлэй үедэ Бирмада гоминдановецуудай гэмтэ муухай ябуулга эдэбхитэй болоо. Һаяхан гоминдановска бандидууд Кенг-Тунгын дэргэдэхи деревнидэ добтолжо, бүхы малыень, деревниин старостые буляан абаашаа. Тэрэ старостын түлөө мүнгэ түлэхые тэдэнэр эрибэ.

Зүүн-Урда Азиин прогрессивнэ олониитэ хадаа Бирмын территори дээрэ гоминдановска бандануудай байһан ябадалда аюул болоно гэжэ харадаг байна. Эдэ оронуудай хэблэл Бирмада гоминдановецуудай дура зоргоороо хэһэн аашанууд тушаа зэбүүрхэлээ мэдүүлнэ, гоминдановска банданууд ондоо тээһээ туһаламжа абана гэжэ заана. Гоминдановецууд агрессивнэ шэнэ авантюра бэлэдхэнэ гэжэ тэмдэглээд, «Нью-Таймс оф Бирма» газетэ Монг-Сатдахи аэродромые тэдэнэй үргэдхэһэн тухай мэдээсэбэ. «Тайваньһаа гаража ябаһан самолёдууд недели бүхэндэ энэ аэродром дээрэ буудаг юм» гэжэ газетэ бэшэнэ.

Гоминдановецууд «американска хашалтын хэгдэжэ байһан ушарһаа, Бирмада өөрынгөө сэрэгүүдые байлгана» гэжэ «Таймс оф Индиа» газетэ тэмдэглэбэ.

Италиин правительственна кризис тушаа

РИМ, августын 2. (ТАСС). Августын 2-то республикын президент Эйнауди хадаа христианско-демократическа партиин ударидагшадай нэгэн Аттилио Пиччони гэгшэтэй уулзаһан ба шэнэ правительство бүридүүлхые тэрээндэ даалгаһан байна. Пиччони энэ даалгабарие хүлеэн абаһан тухайгаа хожом харюу үгэхэ эрхэтэй юм.

Адаглан хараха нейтральна комиссиин хоёрдохи заседани

ПЕКИН, августын, 3. (ТАСС). Нейтральна гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн адаглан хараха комиссиин хоёрдохи заседани августын 2-то болоо гэжэ Синьхуа агентствын корреспондент Кэсонһоо дамжуулба. Тус комиссида хабаадагша нейтральна 4 гүрэн бүриһөө 2—2 офицер адаглан хараха нейтральна бүлэг бүхэндэ орохо юм гэһэн шиидхэбэрие заседани баталан абаа.

Адаглан хараха нейтральна бүлэгүүдэй ябаха ба холбоо бариха тушаа, тэдэнэй гэшүүдэй аюулгүй байха тушаа асуудалнууд заседани дээрэ тэрэшэлэн зүбшэн хэлсэгдээ.

Нам Ир КНДР-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министрээр томилогдобо

ПХЕНЬЯН, августын 3. (ТАСС). Мүнөөдэр Корейн центральна телеграфна агентство хадаа Нам Ирые КНДР-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министрээр томилхо тухай Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын арадай Верховно суглаанай президиумэй указые дамжуулба.

Американска 8-дахи армиин командалагшын мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, августын 3. (ТАСС). Сеулһаа Юнайтед пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Корейдэхи американска 8-дахи армиин командалагша генерал Тэйлор хадаа эблэрэлгын үедэ «балансай үргэдхэлгын принцип сахижа, бидэнэр урда корейскэ шэнэ хэдэн частьнуудые удаа дараалан бүридүүлхэбди» гэжэ мэдүүлбэ.

Эблэрэлгын условинууд хоёр талын сэрэгүүдэй тооё олошоруулха ябадал хориһониинь мэдээжэ.

Пхеньяние һэргээн бодхоохо ба шэнээр бариха тухай тогтоол

ПХЕНЬЯН, августын 3. (ТАСС). Мүнөөдэр Корейн Центральна телеграфна агентство американска интервентнүүдээр һандаргагдаһан Пхеньяние һэргээн байгуулха ба шэнээр бариха тухай Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын министрнүүдэй кабинедэй 1953 оной июлиин 30-най тогтоолые дамжуулба.

Пхеньяние һэргээн бодхоохо ба шэнээр бариха үедэ городой түүхэтэ барилганууд хэбээрээ үлөөгдэхэ байна. Тэдонгаи мүрэн городой дундуур урдаха юм. Пхеньяние һэргээн бодхоохо ба шэнээр бариха генеральна түсэбые дүүргэхэ болзор 10—15 жэлээр тогтоогдоно. Нэгэдэхи ээлжээнэй барилгын хүдэлмэриин болзор гурбан жэлээр тогтоогдобо.

Энэ тогтоол хадаа городой хүн зоной тооё нэгэ миллион хүн хүрэтэр олошоруулхые хараална. 3,6 гектар хэмжээтэй талмай Пхеньянай центр болохо байна. Тэдонган мүрэнэй хажуугаар гараха үргэн проспект центральна үйлсэ болохо юм.

Эртэ урда сагай бүхы памятнигуудые һэргээн бодхоохо, спортивна талмайнуудай стадионие, уһанда тамарха бассейнүүдые байгуулха гэжэ энэ тогтоолоор хараалагдана.

Пхеньяние һэргээн бодхоохо ба шэнээр бариха комиссие КНДР-гэй министрнүүдэй кабинедэй түрүүлэгшэ Ким Ир Сен түрүүлэгшэтэйгээр байгуулха гэжэ правительствын шиидхэбэри хараална.

Чехословакиин ба Советскэ Союзай түмэрзамшадай хани барисаанай үдэр

ПРАГА, августын 3. (ТАСС). Чехословакиин түмэрзамшад Чехословакиин ба Советскэ Союзай түмэрзамшадай хани барисаанай үдэрые үргэнөөр тэмдэглэбэ. Прага, Брно, Острава, Братислав ба областной бусад центрнүүдтэ түмэрзамшадай баярай вечернүүд болобо. Нэгэдэхи хахад жэлдэ замуудай хүдэлмэриин дүнгүүд гаргагдаһан ба эрхим хүдэлмэрилэгшэд шагнагдаһан байна.

Столицын культурын ба амаралтын Стромовско парк соо баярай вечер болобо. Түмэр замуудай министр Иозеф Поспешил тэрээн дээрэ үгэ хэлэбэ. Пражска түмэр замай начальник Иозеф Гавел элидхэл хэбэ. Советскэ түмэрзамшад транспортые эмхидхэлгэдэ, илангаяа, машинистнуудай ба поезднуудые бүридүүлэгшэдэй хүдэлмэридэ өөһэдынгөө түрүү дүй дүршэлөөр чехословацка түмэр замуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэ туһаламжа үзүүлнэ гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Нижне-Ангарскын номэй магазинда политическэ, уранһайханай, техническэ болон хүдөө ажахын темээр элдэб номууд наймаалагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: продавец Л. М. Чернявская холын тосхонһоо ерэһэн эвенкнүүдтэ ном наймаалжа байна. **О. Березковой фото.**

Манай институдта һурахаяа ерэгты

Манай театрнууд олониитын дунда айхабтар ехэ хүндэтэй болонхой. Тэрэ хадаа ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ нэгэн шухала зэбсэг мүн. Эгээл тиимэһээ манай театрнуудай труппануудые саашадаа улам һайжаруулха, мэргэжэл ехэтэй кадрнуудаар нэмээхэ гээшэ шухала удхашанартай хэрэг мүн.

Актёрнуудые, режиссернуудые ба театроведүүдые бэлэдхэдэг манай ороной һуралсалай газарнуудай нэгэн — А. Н. Островскиин нэрэмжэтэ гүрэнэй Ленинградска театральна институт болоно. Эндэ һуралсажа гараашадай дундаһаа бүхы орондоо алдартай, нэрэтэй солотой болоһон хүнүүд олон. Тэдэнэй тоодо СССР-эй арадай артистнууд Н. А. Черкасов, Н. К. Симонов, РСФСР-эй арадай артистнууд Ю. В. Толубеев, Е. П. Карякина, В. П. Полицеймако, РСФСР-эй габьяата артистнууд В. В. Меркурьев, П. К. Вальяно болон бусад оролсоно. Институдта һуралсажа гарагшадһаа хэдэн олон артистнар Сталинска шангай лауреадууд болонхой, Советскэ Союзай орденуудаар шагнагданхай.

Институднай режиссерско, актерска ба театроведческэ факультедүүдтэй. Актерско факультедтэнь һуралсаха болзор — 4 жэл (национальна курсануудта һуралсаха болзор — 5). Манай институдта орохын тула конкурсда хабаадалсадаг юм. Оролтын экзаменууд литератураар (бэшэлгээр ба сээжэр) СССР-эй түүхээр болодог. Тэрээ... һээ гадна, драматическа искусств... да бэлигтэй байһыень шалгахын т... ла конкурсна харалганууд үнгэр... гэгдэдэг.

Манай институт нээгдэһэнһэ... хойшо 10 гаран национальна ку... сануудые үнгэргөө. Һүүлэй жэ... нүүдтэ молдавска ба удмуртск... курсанууд боложо дүүрээ, мүн... үедэ марийска, тувинска, хакасск... болон бусад курсанууд хүдэлм... рилнэ. Советскэ правительствы... тогтоолой ёһоор энэ жэлдэ Бурят... Монголой АССР-эй түлөөлэгш... институдай нэгэдэхи курсда абта... байна. Актерско факультедэй б... рят-монгол студида орохо услов... нууд газетэнүүдтэ толилогдонхой.

Мүнөө үедэ Улан-Удэ городт... республикын Культурын министе... ствын томилһон абалгын комис... хүдэлмэрилжэ байна. Энэ институ... та орохын тула бариһан мэдүүлг... нүүд августын 5 хүрэтэр абтаха ю...

Манай институдай дэргэдэ буря... монгол студие эмхидхэлгэ тон е... удхашанартай. Яахадааб гэхэд... тус студие дүүргэжэ гарагшад б... рят-монгол национальна драмат... ческа театрын мэргэжэлтэй акте... нууд болон орохо байна. Эгээл ти... мэһээ тус институдта ошохо хүнү... дые тон һайнаар шэлэн абаха х... рэгтэй.

В. Горчако...

А. Н. Островскиин нэрэмжэ... гүрэнэй театральн... институдай дека...

Зунай саг—аяншалгын үе

Орон нютагаа шэнжэлэлгэ хадаа багшанарай мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ формонуудай нэгэниинь болоно. Туристска аяншалгын политическэ ехэ удхашанартай тула багшанарай профсоюзуудай областной комитет профсоюзуудай бүхы гэшүүдые 1953 оной зунай аяншалгада эдэбхитэйгээр хабаадахыень уряалһан байгаа.

Багшанарай байшакда өөһэдынгөө мэргэжэлые дээшэлүүлхэеэ ерэһэн хүдөө нютагуудай багшанар городой хэдэн олон предприятинуудаар ябажа танилсаһан ба бусад аяншалгануудые хэһэн байха юм.

Түрэл нютагуудайнгаа байгаалитай танилсаха гэжэ 30 багшанар Сэлэнгэ мүрэнөөр Байгал далай хүрэтэр пароходоор аяншалга хэхэеэ гараһан байгаа. Тэдэнэр һонирхоһон юумэнүүдээ бэшэһэ... ургамалнуудай гербари суглуулһа... байна.

Мүн бүлэг багшанар Иволг... аймагаар, Галуута-Нуурай шахт... нуудаар, Сэлэнгын аймагай Те... манэй нэрэмжэтэ колхозоор ая... шалга хэжэ ерэһэн байна.

Гадна, городой музейнүүдэ... ябаһан, гүрэнэй типографиин ха... шан гэжэ ном хэблэн гаргалгат... танилсаһан байха юм. Мяха-ко... сервнэ комбинадай бүхы цехүүдэ... орожо хараа.

40 гаран багшанар Эхэ ороной... гоо ехэ ехэ, гоё һайхан городу... даар —Москва, Ленинград, Со... Красноярск, Иркутск болон бус... газарнуудаар аяншалга хэхэеэ мо... доо.

Б. Владимиров.

ШАТАР

БМАССР-эй 19-дэхи чемпионат

Шатараар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө боложо байгаа мүрысөөнэй түрүүшын хахад дүүрэбэ. Гаргагдаһан дүнгүүдэй ёһоор Сумкин, Макальский, Цыденов, Мельников гэгшэд түрүү зэргэдэ ябана.

Наймадахи уулзалгада Уланов Цыденовые, Тоглоев Ежовые шүүгээ. Залуу шатаршан Макальский партияа ехэ һонирхолтойгоор наадажа, Гуменные бэлэхэнээр шүүжэрхёо. Павлов Мельниковтэ шүүгдээ. Михайлов Горячихтай наадаха зуураа, добтолго хээд, мат соносхобо.

Сумкин Шумнов хоёрой парти хойшолуулагдаа.

10-дахи уулзалгада Могордоев, Мельников, Мункоев, Ежов, Игумнов, Черноскутов, Макальский г... шэд наадаһан партинуудаа шүүг... Павлов Соболев хоёр тэнсээ. С... кин Уланов хоёрой парти хойш... луулагдаа.

Арбадахи уулзалгада Сумк... Могордоевые, Цыденов Тоглоев... Макальский Ежовые, Житомирск... Черноскутовые шүүгээ. Михайлов... Соболев, Павлов—Гуменный гэгш... дэй наадаһан партинууд дүүрг... дээгүй.

Арбадахи турай дүнгүүдэй ёһо... Сумкин 8-һаа — 6,5, Макальск... 9-һөө — 7, Цыденов 10-һаа — ... Мельников 10-һаа — 6,5 очкот... болоод байна.

А. Игумнов.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта—«Под игом» (12, 14, 16, 18, 20 ба 22 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Дума про казака Голоту» (11 ба 13 ч.), «Партийный билет» (15, 17 ба 21 ч.), «Шк... ненависти». (19 ба 23 ч.).

«ХРОНИКО» кинотеатрта — «Во... чаевские дни» (13, 15, 17 ба 19 ...), «Комсомольск» (20 ч. 30 м. ба 22 ч.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства— 10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности— 4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров— 16.

Н—00594.

Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.